

8

15

17

27

šport

Vsebina

UVODNIK.....	3	Iz FRANCJE.....	22
Šport		Šport kot sestavni del življenja	
BOŽJA BESEDA.....	4	MED UBOGIMI.....	24
OB IZVIRU.....	5	Kruh na trgu	
Zvestoba v vsakdanjih naporih		MOZAIK.....	26
OB SVETEM PISMU.....	6	Iz FRANČIŠKOVH REVIJ.....	33
»Upajmo, da je v zdravem telesu tudi zdrav duh«		MOLITVENA NAVEZA.....	34
TEMA: ŠPORT.....	8	DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA.....	36
Dati najboljše od sebe		DMŽ in šport	
V DRUŽINI.....	11	BRAT KAPUCIN.....	39
Družina in šport		Brat Maurizio Annoni – prenovitelj javne kuhinje v Milanu	
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS.....	12	Iz KAPUCINSKEGA SVETA.....	40
Gradiška Tura (793 m)		NOVI SVETNIKI.....	42
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	13	Sveta Marija Katarina Kasper	
Doseči pravo nagrado		KNJIGA.....	43
ZNAMENJE ČASA.....	14	Zgodbe iz velike knjige in malega predala	
Šport združuje		FILM.....	44
FO IN FRAMA.....	15	Černobil (Chernobyl, 2019)	
Božja bližina		OBVESTILA.....	45
INTERVJU: ANDREJ IN MARIJA ŠTREMFEJ.....	17	ALI VEŠ.....	46
Na vrhu		UJETO V OBJEKTIV.....	47
POKLICAL SI ME.....	20		
Razločevanje in odločanje			

Frančiškov prijatelj • XXV/2 (212) • 2019

Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
 pomočnica urednika: Fani Pečar • naslov uredništva: Frančiškov prijatelj, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana • elektronska pošta:
 franciskov.prijatelj@rkc.si • revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki • grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Šport

Živimo v svetu, kjer ima človek veliko priložnost, da lahko razvija svoje talente in tako živi življenje, ki mu ga je podaril Bog. Marsikdo živi še »po starem« in težko sprejema drugačnost od vsega tistega, kar je bilo staro, preizkušeno in gotovo, na kar so bili ljudje in rodovi navajeni. Tudi takrat so živeli ljudje, ki so šli preko meja ustaljenega in bili pionirji v razvijanju športa. Danes si mladi težko predstavljajo, kako je bilo včasih. Če samo pogledamo kakšnega smučarja na lesenih smučeh...

Danes pa se zdi, da smo zašli v skrajnost, kot pri veliko stvareh, ko ne znamo najti neke srednje poti, ki nas ne premetava preveč zdaj na eno, zdaj na drugo stran. Spominjam se, kako je bilo včasih, ko smo vstopali v cerkev. Poudarjena je bila tišina, zbranost, skoraj negibnost. Po sveti maši sem poslušal oster govor očeta, ki me je okregal, ker sem kot ministrant nekajkrat pogledal nazaj po cerkvi. Pa

ni bila radovednost ali pa nevzgojenost, ampak me je tiščal tisti rdeč ovratnik, ki smo ga kot ministranti takrat še nosili. Pojasnjevanje ni pomagalo. Bil je prvi in zadnji opomin, da se tako ne dela in da bodo posledice. Kako pa je danes, ko nekdo vstopi v cerkev? Pogosto ne loči, kaj je dvorana, drugi objekt ali cerkev. To je skrajnost, v kateri ljudje živimo.

Podobno je s športom. Če je nekdaj še veljal kot tisto, kar je krepilo človeka, da je lahko bolj spoznal bistvo, kaj človek sploh je, je danes povsem drugače. Velikokrat uničuje tako posameznike, ko jih pripelje na rob propada (jemanje poživil) ali pa uničuje vzgojo, družinsko in versko življenje, saj ne mine nedelja, ko ni tekme. In redko kdo je, ki gre k maši dan prej, ali dan pozneje in tako posvečuje Gospodov dan.

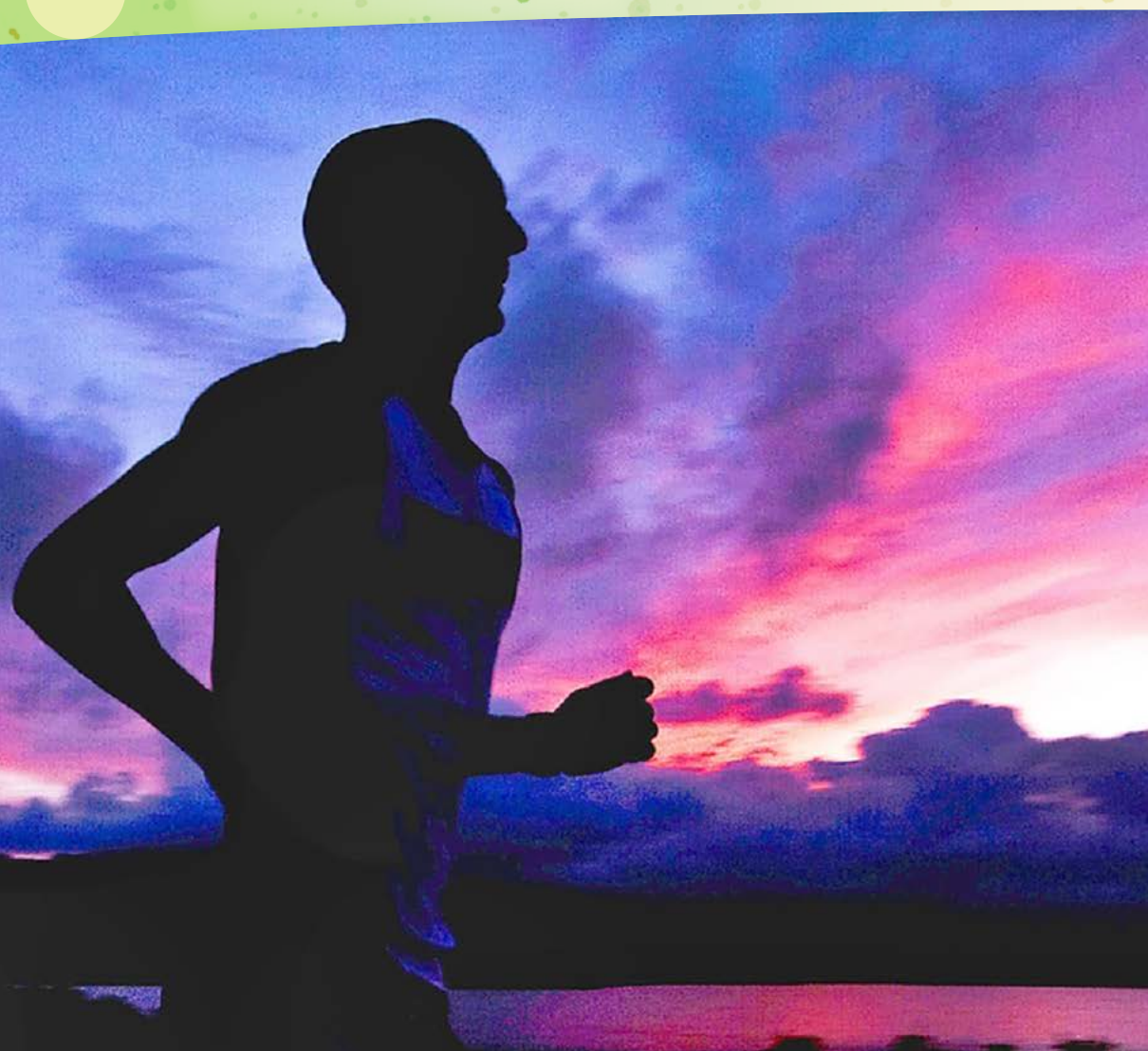
Ne pozabimo, kar pravi prva Božja zapoved: Veruj v enega Boga. Želim, da bi se zavedali, da šport ne more biti tisto, kar mora za človeka biti Bog. Žal je danes prepogosto tako.

Kaj lahko storimo kristjani? Tudi jaz sem pred časom že slišal opazke: kaj pa ti je treba, da se ukvarjaš s športom? Včasih ni bilo tako. Pa lahko pri tem povem svojo izkušnjo, da mi je šport in gibanje nasploh pomagalo, da sem lahko premagal krize v odrasčanju in da sem sproti osveževal glavo, da je mislila dobro in dovolj. Še danes mi šport pomaga, da lahko opravljam vse svoje obveznosti in me uči vztrajnosti.

Bog ve, kako bi danes živel sv. Frančišek. Mogoče bi mlade in manj mlade srečal na nogometnem ali košarkaškem igrišču, mogoče pri aerobiki in jim rekel: Odigrajmo eno tekmo, potem pa gremo pomagat ljudem, ki nas potrebujejo, vmes pa bomo počastili še Boga.

Naj nam tudi ta številka Frančiškovega prijatelja pomaga, da bomo tekli za nagrado, ki jo daje Bog in ne ta svet.

br. Vlado Kolenko

Vse delam zaradi evangelija, da bi bil tudi sam deležen njegovih obljub. Mar ne veste, da tisti, ki tečejo na tekališču, res vsi tečejo, da pa le eden dobi nagrado?

Tako tecite, da jo boste dosegli.

Vsak tekmovalec pa se vsemu odreče, ôni, da prejmejo venec, ki ovane, mi pa nevenljivega. Zato jaz ne tečem kar na slepo, ne bojujem se, kakor bi mahal po zraku.

Nasprotno, trdo ravnam s svojim telesom in ga usužnjujem, da ne bi bil sam zavržen, ko oznanjam drugim.

1 Kor 9,23-27

Zvestoba v vsakdanjih naporih

Naj ti najprej priznam, da sem precej velik športni navdušenec.

Danes – bližam se Abrahamu – bolj iz fotelja, v mladosti pa sem marsikaj tudi sam poskusil: v začetku osnovne šole alpsko smučanje, nato malo hokeja na ledu, pa nekaj let veslanja in na koncu do odhoda na služenje vojaškega roka (pri 18ih) odbojko. V času študija smo vsak dan med počitnicami igrali košarko, pogosto sem bil s prijatelji v hribih, po vstopu v kapucinski red (pri 25-tih) pa smo se leta 1996 z brati podali s kolesi v Assisi (okrog 600 km). Torej nekaj o športu le vem...

S teboj bi rad ob odlomku iz 1. pisma Korinčanom podelil dva dragocena spomina, ki v sebi nosita tudi izredno pomembno duhovno sporočilo.

Ko sem kot najstnik treniral veslanje – vsi fantje iz »teheranskega«¹ konca Bleda smo morali vsaj poskusit z veslanjem – se nam je pridružil tudi mlajši, droben fant, ki pa ni bil naš. To pomeni, da ni bil Blejč! Imeli smo ga za grebatorja, ker je vsa trenerjeva navodila vedno vestno izpolnil, ker se nam pri teku okrog jezera ni hotel pridružiti, kadar smo si vzeli malce pavze in počivali, ker se je vedno gnal, kot da bo nekoč svetovni prvak ... In več kaj, res je bil! Treniral sem z Iztokom Čopom, nosilcem zlate, srebrne in dveh bronastih olimpijskih medalj ter štirih zlatih, petih srebrnih in treh bronastih medalj s svetovnih prvenstev. Ufff, to pa je nekaj, kaj ...

Ob njegovih dosežkih bi rad poudaril predvsem vztrajno zvestobo v vsakdanjih naporih. Velike stvari se rojevajo v vsakdanji zvestobi dolžnostim. In tudi svetost, ta naša zmaga, ni predvsem v velikih čudežih, temveč v življenju, sestavljenem iz množice majhnih

¹ Naša vas Rečica, ki skupaj z Mlinom, Gradom, Zagoricami in Želečami tvori naselje Bled, je ime Teheran dobila leta 1979, ko je bilo na Bledu prvič svetovno prvenstvo v veslanju. Ravno v tem letu je v Iranu potekala islamska revolucija ... in nekdo je v času svetovnega prvenstva na cesto sredi vasi napisal: »Welcome to Teheran.« In od tega dne dalje so nas začeli imenovati Teheranci in bili smo sila ponosni na to ... Zakaj že?!

stvari, ki jih živimo z veliko ljubeznijo. Pavel dobro piše: »Vsak tekmovalec pa se vsemu odreče,« A v odlomku, ki sem ga izbral, se prvi stavek glasi: »Vse delam zaradi evangelija ...«. Nisem ga izbral slučajno ... Vse delati zaradi evangelija pomeni vse živeti v ljubezni, ker je Oče ljubezen, ki se v Jezusu Kristus po Svetem Duhu izliva v ta svet.

In na vrsti je spomin na zgodbo Reneju. Slišal sem jo iz ust Jeana Vanierja, ustanovitelja gibanja Vera in luč ter skupnosti Barka, ki je končal svoj čudoviti tuzemski maraton letos, 7. maja. Čeprav jo je pripovedoval pred več kot 30-imi leti (1988), ko je obiskal Ljubljano, se zgodbe o Reneju zelo živo spominjam. Rene je bil fant z motnjo v duševnem razvoju, a navdušen športnik. Posebej rad je imel tek. In ko je dobil priložnost za nastop na specialni olimpijadi, se je zavzelo in vztrajno pripravljaval na ta veliki dogodek. Nastopi v predtekmovanju so mu dobro uspeli in prebil se je v finale ... uspeh bi mu ogromno pomenil ... startali so in Rene je bil v ospredju ... A naenkrat se je eden izmed tekmovalcev spotaknil in padel! Rene se je brez pomisleka ustavil, pomagal sotekmovalcu vstati in skupaj sta kot zadnja pritekla na cilj ...

Vse zaradi evangelija! Vse zaradi ljubezni!

Od takrat dalje veliko lažje razumem, kaj je Jezus mislil s tistim svojim zagonetnim: »Prvi bodo poslednji in poslednji prvi...« Ja, tako teciva, da bova zmagala ...

br. Jaro Knežević

»Upajmo, da je v zdravem telesu tudi zdrav duh«

Bolj nam je znana skrajšana različica »Mens sana in corpore sano« (zdrav duh v zdravem telesu), poln citat se namreč glasi: »Orandum est ut sit mens sana in corpore sano« (Juvenal, Satire 10, 356).

Morda nam res zveni malce šaljivo zgornji citat, ampak zadeva postane še kako resna, ko vidimo, da postane šport že nekakšna religija zase. Pa naj bo to s strani samih športnikov ali pa s strani zvestih privrženecv kateregakoli športa. Mnogokrat je čisto na mestu upanje po zdravem razumu.

Ena taka zanimiva zadeva je v Svetem pismu v obeh Knjigah Makabejcev. V obeh se Judje obrnejo od postave in se vdajo poganskim razvadam. V judovsko kulturo vdre grška »športna tradicija« in namesto lastnih verskih obredov, se celo duhovniki, vsaj v času uzurpatorja velikega duhovnika Jazona, raje udeležujejo tekmovanj v metanju diska (2 Mkb 4,7–20). Kako nič drugače kot v da-

našnjem času, ko raje k sveti maši, obsedimo pred televizorjem, ker ravnokar prenašajo življenjsko pomembno smučarsko ali nogometno ali bogsigavedi katero tekmo. Ali pa ravno to nedeljo poteka turnir v malem nogometu (beri tudi rokometu, košarki, tenisu, hip-hopu ...) v sosednji občini in moram biti na tekmi, ker bo drugače naša ekipa izgubila.

Odlomek nam celo spregovori o igrah (verjetno so mišljene olimpijske igre), kjer pa po grški tradiciji ne gre le za športno udejstvovanje, temveč tudi za versko izražanje. Judje torej odpadejo celo od svoje vere. Danes bi bilo govora o doping, podkupovanju, prirejenih izidih, izgredih. V glavnem o resničnem pomanjkanju zdravega duha.

Pravzaprav pa je v Svetem pismu veliko govora o gibanju. Glavna atletska disciplina je tek.

Počez in podolgem tekajo zdaj sem zdaj tja. Enkrat prenašajo novice (npr. 1 Mz 24,29; Sod 3,26), drugič izvršujejo razno razne naloge (npr. 1 Sam 3,15; 17,22), včasih tečejo za življenje (1 Mz 17, 12), včasih si močno želijo koga pozdraviti (1 Mz 18,2; 29,13), Zahej hoče videti Jezusa, zato steče do smokve (Lk 19,4), Peter teče, da se prepriča, da je Jezus res vstal (Lk 24,12), tu pa tam malce za šport (1 Sam 20,36). S hvalevrednim ciljem ali pa malce brezglavo, glavno da se teče.

Potem je seveda naslednja disciplina metanje. Raznih predmetov: npr. zgoraj omenjenega škandaloznega metanja diska. Res zelo radi mečejo kamenje (Jn 8,3–11; 8,59; 10,31; Apd 7,59). Vešči so v metanju sulic in kopij (obe Knjigi kraljev in še kje).

Gotovo ne moremo mimo lokostrelstva. Na obzidja bi lahko človek splezal samo po puščicah, ki iz njih vseprek štrlijo.

Prednjačijo pa tudi borilne veščine: mož na moža, z mečem in pračo, golih rok. Ni, da ni!

Morda ste zaznali, dragi bralci, da nisem ravno zelo navdušena spremljevalka športa. Žal ga tudi prakticiram ne preveč rada. Vedno si pravim, saj bom jutri, ko ... Kar pa spet ni v redu. Menda je srž naših zdravstvenih težav prav v pomanjkanju gibanja, preveč časa presedimo po pisarnah, v šoli, preveč časa porabimo z brskanjem po pametnih telefonih in računalnikih, morali pa bi se čim več časa gibati na prostem.

Menim, da je zdravo športno udejstvovanje koristno za telo pa tudi za duha. Človek se tako preizkuša in prekali v vzdržljivosti, premagovanju ovir na lastni poti, vztrajnosti. Povzpeti se na vrh hriba ali gore je kljub naporu navdušujoče, zapoditi se za žogo na nogometnem ali košarkarskem igrišču je izraz pripadnosti ekipi, čvrsto stopanje po poti med travniki ali po gozdu zbistri misli. Naredim nekaj za telo pa tudi za stanje duha. Ampak vedno moram ohraniti tudi zdrav razum. Ne morem tako oboževati nekega športa, da pozabim celo na Tistega, ki mi je dal roke in noge, to čudovito sposobno telo, da se lahko z izbranim športom sploh ukvarjam.

Torej je upanje, da je v zdravem telesu tudi zdrav duh, popolnoma upravičeno. Pretiravati res ne gre.

Dati najboljše od sebe

Lansko leto (2018) junija je Dikasterij za laike, družino in življenje pri svetem sedežu izdal dokument »Dati najboljše od sebe«, ki predstavlja krščanski pogled na šport in človeško osebo. Slednji je tudi v ozadju teme tokratne številke Frančiškovega prijatelja.

Šport skozi zgodovino

Šport je univerzalen pojav. Kjerkoli in kadarkoli ljudje živijo skupaj, uživajo v igrah, v gibanju telesa, v izpopolnjevanju fizičnih sposobnosti in v medsebojnem tekmovanju. Enako je bilo skozi vsa zgodovinska obdobja, čeprav je sam izraz novejšega veka. Izvira iz starofrancoskega glagola *desporter* ali se *desporter*, ki izhaja iz latinskega glagola *de(s) portare*, kar pomeni zabavati se. Nazadnje je na začetku sodobnega časa nastala okrajšava, šport.

Čeprav torej gre za splošen pojav, pa je v zadnjih dveh stoletjih podvržen radikalnim spremembam. Tako je nekoč športne discipline izoblikovala kultura, katerim so pripadale. Ravno nasprotno pa je danes sodoben šport združljiv s skoraj vsemi kulturami, kar pomeni, da je presegel nekdane razmejitve med kulturami in narodi.

Splošno gledano lahko začetek sodobnega športa izhaja iz dveh virov: po eni strani iz iger in tekmovanj, ki so se pojavila v javnih šolah v Angliji v prvi polovici 19. stoletja (ko je Velika Britanija postala svetovna velesila, pa se je njej vzgojni sistem razširil po vsem svetu), in po drugi iz vadbe ter gimnastike, ki sta nastali iz filantropizma (gibanja za reformo vzgoje), ki so ju kasneje razvili pedagogi na Švedskem (ta del je tudi pomembno vplival na ženske športe).

Pierre de Coubertin je na koncu 19. stoletja vse tradicije združil in jih povezal z zamislijo o olimpizmu. V mislih je imel globalni pedagoški program za vzgojo mladih po vsem svetu, čigar osnovni cilji so bili mir, demokracija, mednarodno razumevanje in prizadevanje za človeško popolnost. Olimpijski moto *citius, altius, fortius* (hitreje, višje, močnejše) je Coubertin prevzel od dominikanskega patra Henrija Didona.

Prve olimpijske igre moderne dobe so se odvijale leta 1896 v Atenah, čeprav so pred tem že potekale lokalne olimpijske igre v Grčiji, Angliji in Nemčiji, vendar je bila mednarodno priznana samo Coubertinova pobuda, ki se je izkazala za uspešno. Odtlej olimpijski športi beležijo napredek, ki mu ni para. Ženskam so dovolili udeležbo na olimpijskih igrah leta 1900. Uspešnost športa pojasnjuje še en element: pojav množičnih medijev v prvi polovici 20. stoletja. Šport se je zahvaljujoč letem in spletu prelevil v globalen fenomen, do katerega ima osnoven dostop večina narodov in ljudstev sveta.

Definicija športa

Filozofi športa že dlje časa skušajo najti definicijo športa, vendar neuspešno. Kar pa ne pomeni, da ni mogoče omeniti nekaterih splošnih značilnosti, ki jih pripisujemo športu:

- Koncept športa se v glavnem povezuje s človeškim telesom v gibanju.
- Šport je igra – ni namenjen doseganju zunanjih ciljev, ampak ima namen sam po sebi (tudi ko gre za profesionalne športnike, le-ti svoje delo obvladujejo igranje).
- Izvajanje športa je večinoma podvrženo določenim pravilom.
- Četrta značilnost športa je tekmovalnost (tudi če gre za tekmovanje s samim seboj).
- Pri športu je treba zagotoviti enakost priložnosti. Zato se na športnih tekmovanjih večinoma razlikuje med spoloma, ravnimi tekmovanja, starostnimi skupinami, kategorijami glede na težo, stopnjami invalidnosti in podobno.

Cerkev in šport

Cerkev skozi svojo celotno zgodovino deluje kot pokroviteljica lepega v likovni umetnosti, glasbi in na drugih področjih človeškega udejstvovanja. Zakaj? V osnovi zato, ker lepota izhaja iz Boga, zato je v nas kot Njegova ljubljena bitja vtkano spoštovanje do nje. Šport nam lahko ponudi priložnost, da v lepih trenutkih aktivno sodelujemo ali da smo jim priča. Tako nas šport lahko spomni, da se tudi preko lepote lahko srečamo z Bogom.

Zato je Cerkev že od samega začetka svojega obstoja vključena v dialog s športom. Znano je, da je sv. Pavel poganom pojasnjeval krščansko življenje s pomočjo metafor iz sveta športa. Laični katoliki so se v srednjem veku ob praznikih in ob nedeljah (torej dobršen del leta) ukvarjali z igrami in športom, kar je bilo teološko podprto v zapisu sv. Tomaža Akvinskega, ki je zatrjeval, da so lahko »igre krepostne«, ker je krepost povezana z zmernostjo. Po tem zapisu naj kreposten človek ne samo ves čas dela, ampak potrebuje tudi čas za igro in rekreacijo.

Humanisti v času renesanse in prvi jezuiti so ravno na podlagi razumevanja kreposti sv. Tomaža Akvinskega sklenili, da učenci med poukom potrebujejo čas za igro in rekreacijo, kar velja za prvotne vzgibe za vključitev igre in športa v vzgojno-izobraževalne ustanove v zahodnem svetu.

V sodobnem svetu se je šport pojavil v kontekstu industrijske revolucije in je posle-

5 x 5 v športu

- *najstarejši šport*: vrestling, tek, polo, met kopja, hokej
- *najbolj priljubljen šport*: nogomet, košarka, kriket, tenis, atletika
- *najtežji šport*: hokej, ragbi, boks, avstralski nogomet, vaterpolo
- *šport, ki prinaša največ denarja*: nogomet, ameriški nogomet, baseball, košarka, hokej
- *najbolj znani športniki leta 2018*: Cristiano Ronaldo, LeBron James, Lionel Messi, Neymar, Roger Federer.

Je šah šport? Dokončnega odgovora nimamo; tisti, ki trdijo, da ni, vidijo argument v tem, da ne zahteva telesnega gibanja, nasprotniki pa zatrjujejo, da sta telo in duh povezana in da lažje razmišljaš, če si telesno fit.

dica in velja tudi za ‚prinašalca‘ sodobnosti. Pij X. je leta 1904 z gimnastičnim dogodkom za mlade športu odprl vrata Vatikana, kar je veljalo za potezo, nad katero so se odkrito čudili takratni časopisi, kar je vidno tudi v anekdoti, kako je na vprašanje zmedenega duhovnika v kuriji: »Kje pa je ciljna črta?« odgovoril: »V Raju, dragi moj!«

Vendar ni nobenega dvoma o tem, da je sv. Janez Pavel II. v hierarhiji Katoliške cerkve na najvišji ravni priznal, kako pomembno je sodelovati s športom in z njim vzpostaviti dialog. Po jubilejnem letu 2000, na katerem je na Olimpijskem štadionu v Rimu pridigal več kot 80.000 mladim športnikom, je sklenil ustanoviti Urad za Cerkev in šport, ki od leta 2004 proučuje in spodbuja krščansko vizijo športa.

Krščanska vizija športa

Glede na zgoraj omenjeni dokument, lahko šport služi kot inštrument za medse-

bojna srečevanja, formacijo, poslanstvo in posvečenje.

Hkrati pa nas izziva tudi s svojimi problemi, ki jih s seboj prinaša napačno dojemanje oziroma izrabljanje športa:

- z razvrednotenjem telesa, ki postane le stroj za doseganje rezultatov;
- z dopingom, zaradi težnje po zmagi za vsako ceno;
- s korupcijo, ki ne zadene nujno le igralcem, ampak spreminja tudi politiko športa.
- z navijači in gledalci, ki sicer na eni strani lahko kažejo slog z igralci/klubom, po drugi strani pa izvajajo nasilje nad nasprotniki, brez da bi upoštevala njihovo dostojanstvo.

3. april je s strani Združenih narodov razglašen za svetovni dan športa. Letos, ko je potekal že šesti, je papež Frančišek ob koncu splošne avdience dejal: »Šport je univerzalen jezik, ki zaobjema vse narode ter prispeva k preseganju konfliktov in povezovanju oseb. Šport je prav tako vir veselja in močnih čustev; je šola, kjer se kujejo kreposti za človeško in družbeno rast oseb in skupnosti. Vsem želim, da tvegajo v življenju tako kot v športu.«

Po dokumentu Dati najboljše od sebe povzela Fani Pečar

Družina in šport

Bo moj sin morda naslednji Lionel Messi ali Primož Peterka?

Verjeli ali ne, še preden se je moj sin rodil, sem se začel spraševati, kako naj mu šport in gibanje najbolj približam. Kako naj sploh ugotovim, katera od mnogih športnih disciplin mu bo najbližje oz. za katero bo najbolj nadarjen? Kako naj zagotovim, da se bo motorično dobro razvil? Odgovore sem iskal na spletu, v knjigah in v pogovorih, pa nekako kar nisem našel takega, ki bi me zares zadovoljil.

Po rojstvu, prvih mesecih „kobacanja“ in prvih korakih pa se je rešitev vedno bolj ponujala sama. Če ima otrok poleg hrane kaj rad, je to vsekakor gibanje! In ravno zaradi te ljubezni do gibanja in „nemira“ mi je v resnici postalo jasno, da se otrok, če ima dovolj spodbude in prostora, tudi motorično razvija. Toda če pričakujete, da boste že od malih nog takoj vzgojili vzhajajočo nogometno zvezdo, bi vas rad opozoril na mnenje strokovnjakov. Ti odsvetujejo specializacijo za določen šport z intenzivnimi treningi dokler otrok ni splošno gibalno razvit, kar lahko traja tudi vse do 12 leta ali še dlje.

Seveda obstajajo športi, ki zaradi posebne ga načina gibanja zahtevajo vsaj spoznavanje z njim že prej (smučanje, ritmična gimnastika...), vendar pa imamo v Sloveniji priložnost se s temi športi seznaniti preko šole v naravi ali kako drugače na precej bolj otrokom pri-

jazen način. Tako se želja staršev, da bi njihov otrok nekoč postal vrhunski športnik nujno ne izključuje s preprosto željo, da bi otrok razvil dobre motorične spretnosti in veselje do gibanja. Vse to pa lahko pade na največji možni oviri, meni staršu.

Res je, da se skorajda vsi mali otroci radi gibajo in raziskujejo ter ob vsem tem razvijajo motorične spretnosti, hkrati pa je tudi res, da z odraščanjem vedno bolj posnemajo svoje starše. Tako lahko vse dobre vzgibe, ki jih poganja radovednost in naravna otroška radoživost, zadušimo, če sin gleda očeta, ki mu je največje razvedrilo pretegovanje na kavču in „treening“ prstnih mišic z drsenjem po ekranu mobilnega telefona ali daljinca.

Očitno je, da brez sodelovanja staršev in njihove želje po gibanju še zdaleč ne bo niti vrhunskega športnika, niti odrasle osebe, ki rada aktivno preživlja svoj prosti čas. In tukaj zares nastopi ogromna odgovornost staršev, ki moramo vzgajati celostno. Če zares verjamemo, da je naše telo tempelj Svetega Duha (1 Kor 6, 19), je seveda tudi telo moje hčerke ali sina prebivališče Najvišjega. In če se zavedamo, da ni le tablica z molitvijo Angel varuh nad posteljo dovolj, da bo naš otrok vzljudil molitev, tudi samo zagotavljanje prostora ni dovolj, da se bo navdušil za aktiven način življenja. Potreben je naš vzgled!

Tudi zato se naša družina trudi, da bi aktivno preživljali skupni čas. Včasih nam uspeva malo bolje, ko skupaj pohajkujemo po vasi in po gozdu ter uživamo ob vseh mogočih „bibah“ in rastlinah, včasih pa oponašamo predvsem polhe. Verjamem pa, da so dobri in slabi dnevi družinskega življenja in da tudi golo poveljevanje športa in gibanja ne pripelje nikamor, če ni del celostne vzgoje. Zato pa je najprej moj odnos do športa in gibanja tisti, ki ga smem pričakovati tudi od svojega otroka.

Samo Pučnik

Gradiška Tura (793 m)

Gradiška Tura je vrh nad Vipavsko dolino (točneje nad Gradiščem pri Vipavi, po katerem ima tudi ime) in se nahaja v planoti Nanosa. Čeprav ne gre za visok vrh, pa je zelo razgleden, saj se z njega vidi skoraj celotna Vipavska dolina, pogled pa seže preko Krasa tudi proti morju.

Vrh je priljubljen predvsem spomladi, ko je v visokogorju še sneg, ob obronkih Vipavske doline pa je, še posebno ko posije sonce, že prav prijetno toplo. Drugi razlog pa je, da je na Gradiško turo speljana tudi zelo zahtevna Furlanova pot, ki je dobra vaja za poletne vzpone na zahtevne visokogorske vrhove, kjer se srečamo s klini in jeklenicami. Kratko pojasnilo glede oznak slovenskih označenih (markiranih) poti: imamo tri vrste poti: nezahtevne, zahtevne in zelo zahtevne. Gre za oznako tehnične zahtevnosti in ne za to, koliko je pot naporna. Nezahtevna pot pomeni, da na poti ni posebnih preprek ali nevarnih mest. Zahtevna pot pomeni, da imamo na poti kline in jeklenice (pravilno ime za domač izraz »zajle«), ki pa so namenjene temu, da se jih primemo zaradi varnosti. Zelo zahtevne poti pa so tiste, na katerih so klini in jeklenice (včasih pa tudi skobe) nujno potrebne za napredovanje na poti.

Na Gradiško Turo se podamo z Gradišča nad Vipavo, kjer parkiramo na vrhu vasi ob kampu Tura. Za vzpon imamo tri možnosti: poleg običajne, zahtevne poti in že omenjene Furlanove poti, imamo še novo zelo zahtevno zavarovano pot, imenovano po duhovniku Otmarju Črnilogarju (+1999), župniku v Podragi in predsedniku Planinskega društva Vipava – še v času Jugoslavije. Bil je tudi profesor latinščine (tako na Teološki fakulteti kot vipavski

Vrh: Gradiška Tura (793 m)

Izhodišče: Gradišče (250 m)

Višinska razlika: 567 m

Čas hoje: vzpon 1:30, sestop preko cerkvice sv. Miklavža: 2 uri

Zahtevnost: (zelo) zahtevna označena pot

Potrebna oprema: za Furlanovo pot: samovarovalni sestav

gimnaziji), prevajalec Svetega kot tudi pisma gonilna sila planinstva v svojem obdobju.

Za Furlanovo in Otmarjevo pot potrebujemo ustrezno opremo: samovarovalni sestav (t.j. sestav plezalnega pasu, čelade in samovarovalnega kompleta), saj so nekatera mesta zelo izpostavljena. Posebnost na Furlanovi poti je tudi razgledna ploščad na polovici poti, kjer si lahko malo odpočijemo in se razgledamo po Vipavski dolini. Lepota vzpona na Gradiško Turo je tudi to, da se lahko razdelimo v dve skupini: ena gre po lažji poti, druga po zahtevnejši, tako bomo od ure in pol vzpona, ki je predviden, približno uro hodili skupaj, pol ure pa vsaka skupina po svoji poti.

Na Gradiški Turi lahko pričakujemo polno rož, veliko je irisa in lilij, med katerimi pa se žal nahajajo tudi nekatere zelo alergene, zato previdno!

Na vrhu, kjer se nahaja kovinski križ, se nam odpre razgled po robu, ki vodi proti sv. Hieronimu oz. proti Vojkovi koči na Nanosu, pogled navzdol pod robom pa nam sredi dreves odkrije tudi cerkvico sv. Miklavža, do katere se lahko spustimo – v dobri uri smo tam – in s tem naredimo lepo krožno turo.

br. Matej Nastran

Doseči pravo nagrado

Naj mi bo dvakrat oproščeno, če bom tokrat zgrešila temo prispevka. Prvič nisem poznavalka športa in v teh dneh hodim Camino, tako da nisem za svojim računalnikom in ne morem zbirati misli ob kakih strokovnih knjigah. Zapišem lahko le svoje romarsko razmišljanje.

Kdo ve, če se je sveti Frančišek ukvarjal s športom. Ampak verjetno se je, vsaj v času, ko je bil še v svetu. Kasneje pa ima človek občutek, da je celo premalo cenil telo, saj ga je imenoval 'brat osel', kar ni preveč spoštljivo.

Zagotovo pa vemo, da je romal. In to veliko. Če pomislimo, da je romal od Assisija do La Verne in gotovo tudi nazaj, in to ne enkrat, pa še do mnogih svetišč in samotič v okolici Assisija, se sprašujem, kdaj je bil s svojimi brati v samostanu.

Ta prispevek pišem na romanju po Caminu v Kompostelo, k sv. Jakobu. Romanje nima veliko povezave s športom, vendar če se ozrem po svojih soromarjih, začnem dvomiti v to trditev. Poleg klasičnih, svoje težke nahrbtnike nosečih romarjev, je veliko več vrhunsko športno opremljenih. Posebej kolesarji so pravi športniki, z nekoliko zavisti zremo v njihove hrbte, ko zdrviijo mimo.

Pravkar sta se pripeljala dva kolesarja na počivališče, kjer pišem prispevek.

Izkoristila sem priložnost in ju prosila če ju lahko fotografiram za ta članek. Zapletli smo se v pogovor in povedala sta mi, da romata drugič, prvič sta Camino prehodila peš. Na vprašanje, kaj pomeni za njiju romanje po Caminu, sta odgovorila, da oboje, romanje in šport. „Ne moliva ravno ves dan, vmes pa tudi. Je pa romanje nekaj zelo lepega. Na Caminu se dogajajo čudovite reči.“ In mi je

takoj povedal zgodbo, kakršnih sem slišala že veliko, nekaj pa tudi doživela.

Posnela sem sliko in sta se odpeljala. Takrat pa prideta na počivališče oče z desetletnim sinom, prihajata iz azijske dežele, kjer ni svobode vere. Fantič že komaj vleče noge za seboj, vendar ne pusti očetu, da bi nesel njegov nahrbtnik. Niti se ne da prepričati, da bi mu ga vozili z avtomobilom, kot si organizirajo mnogi.

Fantič steče v trgovino in prinese ven - plastenko piva za očeta. Vsi, najprej pa njegov oče, smo onemeli - ničesar ni kupil zase, prinesel je očetu.

In se spomnim besed sv. Pavla: Mar ne veste, da tisti, ki tečejo na dirkališču, res vsi tečejo, da pa le eden dobi nagrado? Tako tectite, da jo boste dosegli.

Pomembno je torej, da dosežemo tisto pravo nagrado. Pa je čisto vseeno, če gremo v Kompostelo, ali smo doma, če se vozimo s kolesom, ali hodimo peš, važno je, da se ne ženemo za vencem, ki ovane, ampak za tistim, ki ostane, neminljivim. Ta fantič ve, kaj je pomembno.

Dodoteja Emeršič

Šport združuje

»Če bi bil muha enodnevnica, bi si zaželel tak dan. Zjutraj, ko vstaneš, imaš poslanstvo, veš, da boš naredil nekaj dobrega. Potem poln moči vzletiš v nov dan, pred tabo režejo zrak tvoji prijatelji. Vse se odvija kot v sanjah, na koncu se je treba malo potruditi, ampak ko prideš na cilj, je vse poplačano. Hvala vsem!« To so bile besede kolega Blaža Lesnika, ko je skupaj s prijateljema in sodelavcema z Radia Ognjišče Andrejem Jermanom in Andrejem Novljanom (ja, mojim možem) v enem dnevu prekolesaril srebrno diagonalo.

Za kaj je pravzaprav šlo? Fantje so želeli 25-letnico Radia Ognjišče praznovati tudi drugače, z nekoliko ekstremnim podvigom, ki so mu dali dobrodelno noto. In to je največ štel. Ves čas smo lahko darovali za družino invalida Saša, ki si bo zdaj zaradi dobrih ljudi lahko kupila kombi, prilagojen invalidnemu otroku, s katerim se bo sedaj lahko vozila vsa družina.

Podvig »Srebrna diagonala Slovenije« je bil ekstremen, saj so začeli voziti 5. junija 2019 ob 00.00 na Hodošu (s kapucinskim spremstvom in blagoslovom, pred začetkom so za kakšno uro ali dve legli k počitku v Kančevcih) in končali istega dne ob 19.00 v Kopru. Blaž ga je ob koncu zelo dobro opisal in povzel – vse to je tisto, kar si želi človek doživeti: prijateljstvo, povezanost, sočutje, dobro delo. Med njimi ni bilo rivalstva, hvaležni so bili za pomoč kaplana Bernarda Rožmana in njegovega očeta Janeza. S skupnimi močmi so zmogli in če mene vprašate, v tem vidim največjo moč in poslanstvo športa. Združiti moči, narediti nekaj dobrega in v več pogledih premakniti meje mogočega.

Načeloma šport združuje tudi takrat, ko naši vrhunski športniki dosegajo vrhunske rezultate. Na dirki po Italiji nihče ni spregledal slovenskih zastav naših navijačev, ki se jim je šampion Primož Roglič ob koncu iskreno zahvalil. Spomnimo se mnogih ekipnih uspehov, ki so Slovence spravili na noge in budili up in ponos v naši domovini in tujini.

A kljub vsemu mi ni prav nič všeč fenomen sodobnega časa in koncepta športa pri otrocih. Če ima srečo, se otrok lahko sam odloči,

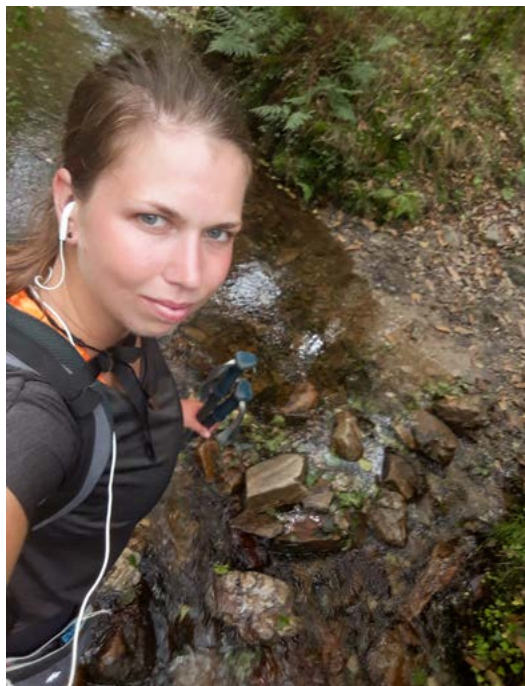
kaj bo treniral, včasih je tudi nima in starši živijo svoje sanje na ramenih svojih potomcev, takrat boli. A vse je takoj pogojeno s tekmami. Zelo malo športov in športnih klubov dopušča, da bi otrok nekaj počel zgolj ljubiteljsko, takoj postane vse zelo zares. In potem smo priče norim navijaškim staršem, ki seveda mislijo, da je njihov sin drugi Messi, če ni, so za to krivi trenerji ali pa ostali. Končni rezultat je velikokrat slab – namesto, da bi otrok šport, ki ga trenira, imel vsaj rad in se z njim ukvarjal zaradi lastne želje, se mu ta naravnost upre.

A šport bi moral biti način življenja za vsakega med nami, pa naj gre za hojo na bližnji hrib, tek okoli mesta, vasi, smučanje, kolesarjenje ... karkoli pač. Res je, da je osveščenost vidna v porastu mnogih tekaških in drugih športnih prireditev, a to ni dovolj. Še nikoli namreč nismo imeli toliko možnosti za treniranje katerega koli športa in vseh mogočih prireditev na eni strani in toliko predebelih otrok na drugi. Ko smo bili mi osnovnošolci, so bile učiteljice za nami, danes že v naprej vemo, kateri otrok ne bo šel na Šmarno goro, ker tega ne zmore, mama pa bo napisala opravičilo. In to je rdeči alarm za sodobni način življenja, ki res ne drvi v pravo smer. Nenazadnje vsak med nami ve, da je telo posoda duše in zato je potrebno poskrbeti tudi zanj. Če zmoremo več, če treniramo več, pa je najlepše, če lahko s tem svojim prigaranim darom naredimo nekaj dobrega, tako kot so to naredili fantje na srebrni diagonali.

Mateja Feltrin Novljan

Božja bližina

Na pot svetega Jakoba sem se odpravila z željo, da bi nekaj časa preživela v sama z Bogom in se srečala z vso bolečino, šibkostjo in bremenom na duši. Izbrala sem Camino del Norte, to je pot, ki vodi po skrajnem severu Španije. Hodila sem 35 dni in prehodila 765 km. Odpravila sem se sama, s sabo pa sem imela samo 8 kilogramov težak nahrbtnik. Ta mi je bil na začetku v veliko breme, kasneje pa sem ugotovila, kako svobodno in polno lahko živim brez vse nepotrebne navlake.

Na Caminu so mi bila daleč najljubša jutra. Vsak dan sem vstala ob 6. uri in se potihoma odplazila iz prenočišča za romarje, da ne bi preveč motila ostalih. Tako sem zjutraj, najprej po temi, potem pa ob svitu in prekrasnih sončnih vzhodih, hodila. Takrat sem doživljala nepopisen mir. Najraje sem hodila sama in

ob tem odkrivala globine svoje duše ter se srečevala z Gospodom v njej.

Občasno je moj notranji mir skalil kak drug popotnik. V meni se je prebudil strah, ki ga pogosto občutim, ko se znajdem v družbi soljudi. Bala sem se bližine in zavrnitve ter bolečine, ki ju spremlja. Tako je bil moj Camino precej osamljen, a mi je pomagal se soočiti s svojimi pomanjkljivostmi.

Seveda Camino niso samo čudovita jutra, prelepa pokrajina in neskončna svoboda. Nema lokrat je deževalo, pot je bila blatna, nebo nevihtno, jaz pa do kože premočena. Camino je preizkušal meje mojih sposobnosti in me prisilil k soočanju s stvarmi, ki so zame najtežje in me najbolj bolijo. Naučil me je tudi vztrajanja v trenutkih, ki sem bila že na koncu svojih moči in so me boleli vsi sklepi, mišice in žulji. Učila sem se sprejemati svoje omejitve in se ne primerjati z drugimi. K sreči sem imela sem ogromno časa in miru, da sem se lahko soočila s svojimi bolečinami, tako fizičnimi kot duševnimi. Ničkolikokrat se je zgodilo, da

sem hodila in so mi po licih tekale solze, moja duša pa je kričala od bolečine. Velikokrat sem se vprašala, zakaj sploh počnem nekaj tako norega, kot je to, da več kot mesec dni samo hodim, in ali sploh želim nadaljevati. Potegnili me je v najbolj temačne dele svoje duše in sem morala zbrati neverjetno veliko volje, da sem vztrajala na poti. Takrat sem morala umiriti svojo notranjost, in če mi je to uspelo, sem prav z lahkoto nadaljevala. Naučila sem se, da grem lahko naprej, tudi če me vse boli. Običajno so bili taki trenutki zelo osvobajajoči, saj sem v njih prepoznala Gospodov dotik.

Najdragocenejša izkušnja je bila, ko sem lahko začutila Božjo bližino. Enkrat sem v dnevnik napisala tole: »Včasih lahko zares zaznam Boga, ki je vseokrog mene. Vidim ga na nebu, v oblakih in soncu, v dežju in nevihti, v travnikih in drevesih, v dežnih kapljah, ki božajo mojo kožo, in v zraku, ki ga diham. Čutim ga, kako me vso objema. Kako je vse okrog mene. Čutim ga v vetru, vidim ga v razburkanem morju, v visokih valovih, v pečinah in razprostrti pokrajini. Obdaja me, objema mojo kožo, in vame vstopa z vsakim dihom. Čutim ga tudi v sebi, v svoji notranjosti in v najglobljih globinah, kamor si upam vstopiti le redko. Vendar vem, da je tam. In to me hkrati navdaja s hrepenenjem in globoko hvaležnostjo ter veseljem. Čutiti Ljubezen v sebi ... to je neopisljivo lepo.«

Zaradi teh čudovitih trenutkov, pa tudi zaradi vseh preizkušenj, ki sem jih prestala, je bilo vredno prehoditi skoraj 800 km. Kljub prehojeni poti in močni izkušnji sem ostala jaz jaz in se moje življenje ni korenito spremenilo. Sem pa v sebi našla svetlo jedro, polno miru in veselja. Izkušnja mi je pomagala sprejeti svoje življenje kot dar in začutiti močno hvaležnost za vse, kar prejemam.

Ana Vanessa Bogataj

Na vrhu

Marija in Andrej Štremfelj sta tako vrhunska športnika, da sta prišla prav na vrh, tako visoko, da se više ne da. Sta prva zakonca, ki sta stala na Everestu.

Andrej je vrhunski alpinist. Med alpinisti je cenjen in globoko spoštovan. Marija je njegova žena in za vsakim uspešnim možem je uspešna žena. Marija ni znana le kot Andrejeva žena, alpinistka in gorska vodnica z mednarodno licenco; znana je tudi kot učiteljica, ki jo prenekateri dijaki omenjajo z drugačnim tonom in barvo glasu kot običajne učitelje. Tako kot je Marija učiteljica, je učitelj tudi Andrej in kot je Marija gorska vodnica je to tudi Andrej. Neverjetno. Stalno izenačen rezultat. V čem je skrivnost njune športne drže?

Je še kakšna stvar v kateri sta izenačena?

Andrej: Zagotovo trma, ki je včasih lahko tudi pozitivna lastnost. No, tudi povsem prizemljene stvari, kot je gospodinjstvo si kar porazdeliva. Oba pa sva navdušena nad slavnostno molitvijo.

Marija: Imam občutek, da si z leti postajava tako podobna, da se dostikrat sporazumevava brez besed. Tako kot v steni, v navezi, ko je dovolj nekaj besed.

Šport je vrednota. V čem je vrednost športa?

Andrej: Šport nas dela fizično in psihično močnejše. Lažje prenašamo vsakodnevne napore. Šport nas tudi sprošča, kar je zelo pomembno pri današnjem stresnem življenju. Šport utrjuje voljo in povezuje ljudi. V svoji slabi izvedbi pa je lahko tudi čisto nasprotje vsega povedanega.

Marija: Šport je lahko pot, ki omogoča mladim, da preživijo mladostno obdobje tako, da svojo energijo usmerijo v dejavnost, ki jih veseli. Ob tem pa, ne da bi se posebno trudili, pridobijo vztrajnost, empatijo, ciljno naravnost in še kaj. Alpinizem pa pogosto tudi kasneje preraste v način življenja.

Šport je skušnjava. Lahko je tudi zasvojenost, je beg, je nezdrav ... Opazita tudi negativne plati v športu?

Andrej: Slast zmage je tako močna, da mnogi podležejo in sežejo po dopingu. To je najtemnejša stran športa. Seveda je šport lahko tudi zasvoje-

nost. Predvsem je pomembno, zakaj se s športom ukvarjaš, kakšen je tvoj motiv. Vrhunski šport v večini primerov ni preveč zdrav, povzroča številne poškodbe, ki se skozi življenje seštevajo in lahko na koncu privedejo do trajnih okvar.

Marija: Seveda, dejavnosti take in drugačne, materialne stvari in nematerialne dimenzije življenja se lahko zlorabijo. Če bi mi alpinizem pomenil vse in bi v življenju v nižini čakala smo naslednji vzpon, bi bila to zasvojenost. A meni nedeljski vzpon polepša ves naslednji teden. Včasih želja po hitrem in absolutnem uspehu v športu pusti v človeku grenak priokus nezdrave konkurence.

Kdo je za vaju uspešen športnik?

Andrej: Uspešen športnik je tisti, ki uspe darove, ki so mu bili dani, pomnoži do stopnje zmagovalca, ki ni uspešen samo v športu ampak tudi v življenju, ki za sabo ne pušča pogorišč.

Marija: Uspešen športnik je vsak, ki svoje sposobnosti s treningom in pozitivno naravnanoostjo izboljša. Če bi rekli v svetopisemskem jeziku, pomnoži talente in jih ne zakoplje.

Poznata kakega neznanega, neopaženega športnika, ki pa v sebi nosi kaj posnemanja vrednega?

Marija: Ja, to je plezalka, ki sodeluje v svetovnem pokalu v športnem plezanju. Izjemno dobra je, zmagala je tudi v Kranju, Anak Verhoeven iz Belgije. S svojo skromnostjo, odprtostjo in veseljem pričuje za Jezusa v krogih, ki duhovnemu življenju niso naklonjeni.

Svet Pavel je bil očitno neke vrste športnik. Takole pravi: »Mar ne veste, da tisti, ki tečejo na tekališču,

res vsi tečejo, da pa le eden dobi nagrado? Tako tecite, da jo boste dosegli. Vsak tekmovalec pa se vsemu odreče, oni, da prejmejo venec, ki ovane, mi pa nevenljivega. Zato jaz ne tečem kar na slepo, ne bojujem se, kakor bi mahal po zraku. Nasprotno, trdo ravnam s svojim telesom in ga usužnjujem, da ne bi bil sam zavržen, ko oznanjam drugim«. Kako bi komentirala ta odlomek?

Andrej: V tem odstavku nam apostol Pavel jasno pove, da je tuzemska slava hitro pokvarljivo blago. Duhovni tek pa tečemo vsak za sebe in ko bomo dosegli nevenljivi venec večnega življenja, bomo vsi zmagovalci.

Marija: Sveti Pavel naju preseneča z vsakim stavkom. Vsa področja življenja uporabi, da bi nam približal Jezusa. Gibanje je osnovna človeška dejavnost in v tem odstavku lahko prepoznamo smer, ki je vedno spirala, usmerjena navzgor. Včasih razmišlja o najinem življenju kot vzponu na duhovni Everest, kjer ne tekmuješ z nikomer, pravzaprav si želiš, da bi vrh vsi dosegli in tudi smer je jasna. Včasih se spustiva v kakšen nižji tabor, ko naju posrka naglica in pasti tega sveta, a jutro prinese novo svetlobo, nove razglede, da se ne ujameva v ptičarjevo zanko.

Jezus se je razodel na gori. Na gori je učil, na gori je bil tudi skušan. To resda niso gore, ki bi privlačili alpiniste. Pa vendar ali gore v sebi nosijo duhovni potencial?

Andrej: Gore so imele v zgodovini vedno velik pomen, bile so nekaj posebnega; z vrha gore se je bolje videlo na okolico in je imel tisti, ki je bil na vrhu boljši pregled; tisti, ki se je vkopal ali kako drugače utrdil na vrhu gore, se je lažje ubranil na-

padom sovražnikov; ljudje so verjeli, da so vrhovi gora prebivališča bogov, na vrhovih so si ljudje tudi v stari zavezi postavljali oltarje in svetišča; vsakogar, ki vložil svoj trud, da pride do vrha gore, na vrhu zajamejo posebna čustva: veselje, da je premagal svoje slabosti in prišel do vrha, navdušenje nad razgledom od obzorja do obzorja, občutek »vzvišenosti« in konec koncev bližina Boga. Z vzpenjanjem na goro iz doline, ki je v zgodnjih jutranjih urah še v temi, ko prvi žarki sonca pobožajo vrhove, se človek počuti izbranega, posvečenega, vendar nadvse majhnega in skromnega, saj je do vrha še dolga pot, ki je ni podcenjevati. Z vsakim pridobljenim metrom se nam širi obzorje, tisto materialno in tudi duhovno, saj z vzponom k Gospodu nenehno rastemo in si širimo obzorje.

Marija: Na vsako goro se vzpneš z svojo močjo in občutek opravljenega dela prinese veliko zadovoljstvo. To pa je gojišče, da se ob utrujenem telesu lahko dvigne Duh, ki postavi vrednote življenja v pravi vrstni red. Gore nas nahranijo na vseh nivojih našega bivanja. Okrepijo telo, lepota narave z razgledi napoji dušo in duh se nasiti z prisotnostjo Vsemogočnega, kar pa se ne da razložiti z besedami. To lahko samo doživiš.

Alpinizem je lep in strašen. Kakšen je odnos med navdušenostjo in strahom?

Andrej: Alpinizem je dejavnost, ki ponuja neskončne možnosti izražanja posamezniku. Kdor je alpinizmu predan, uživa v občudovanju stvarstva in Stvarnika, ga navdušujejo plezanje, hoja in smučanje, zanj je alpinizem lep. Ne zdi se mi pa strašen, oziroma je strašen samo, kadar ga opazu-

jemo od daleč od zunaj. Kadar pa ga opazujemo iz neposredne bližine in smo v dogajanju udeleženi, takrat je na videz še tako strašno dogajanje samo neprestano iskanje izhoda iz nastalega položaja. Na sestopu z vrha Everesta sem se v zadnjem skoku Hornbeinovega ozebnika zataknil s krošnjo, izgubil ravnotežje in zdrsnil mimo Nejca. Zanj je moral biti pogled na drsečega prijatelja strašen. Zame to ni bilo nič strašnega, vso svojo energijo sem usmeril v reševanje nastalega položaja in se po kakih 50 metrih ustavil. Po tem, ko sem se nadihal, bila sva še nad 8000 metri in že nekaj časa brez kisika, me ni bilo strah, niso se mi tresle noge, samo nadaljevala sva s sestopom, kot bi se nič ne zgodilo.

Kadar pričujeta, govorita o dveh Everestih. Zemeljskega sta že dosegla, kakšen bo nebeški Everest?

Plezanje na nebeški Everest je v navezi z Gospodom navdušujoče in nič strašno, kako bo pa na vrhu bova pa videla, ko tja prispeva. Zagotovo neskončno lepo, z zemeljskimi očmi nepredstavljivo.

Pa še nasvet ... kako naj hodimo v gore, da bomo varno dosegli zastavljen cilj?

Pomembna je izbira cilja, ki ne sme presegati naših sposobnosti. Po tem pa moramo vzpon načrtovati od začetka do konca in biti primerno opremljeni. Kadar je cilj naša resnična želja, ki se je porodila iz pravih razlogov (lepota, doživetje s prijatelji, preskus naših sposobnosti, ...) in smo dovolj motivirani, imamo vse možnosti, da uspešno dosežemo cilj, ki smo si ga zadali.

Pogovarjal se je br. Jakob Kunšič

Razločevanje in odločanje

Na maratonu v Washingtonu D.C. se je kakšnih dvesto metrov pred ciljem pot ne navadno dvignila. Namesto običajnega izteka v cilj, sem moral teči navkreber. Začel sem kričati, da sem tako potegnil iz sebe še zadnje atome energije. Te tehniko vpitja se večkrat poslužujem, ko sem izčrpan do onemoglosti. Tekoč pred menoj se je ozrl in me vprašal ali je z menoj vse v redu. Seveda, vse je ok! To sem pač jaz in to je moj način izražanja. Po prihodu v cilj sva izmenjala nekaj besed in se poslovila.

Najina skupna točka je bil tek in o tem sva si imela veliko povedati, vsak pa ga je doživljal in pretekel na njemu lasten način, jaz z vpitjem, moj sotekač v tišini.

Tako doživljam poklicanost v redovništvo in duhovništvo.

Vsak od nas je šel skozi proces razločevanja in odločanja na svoj način, naša skupna točka pa je bila redovništvo oziroma duhovništvo. Proces je bil precej podoben cross

country teku, kjer tečem enkrat gor drugič dol, enkrat po mehkem, drugič po trdem terenu, enkrat po zemlji, drugič po drevesnih koreninah, ki štrlijo iz zemlje. Pomembno pa je da vztrajam, se držim poti in grem naprej tudi takrat ko dežuje in piha burja, kajti le po prihodu v cilj sem sposoben analizirati potek mojega teka, ga ovrednotiti in svojo izkušnjo uporabiti za prihodnost.

Moja odločitev za redovništvo in duhovništvo je šla preko zelo razgibanega terena.

Res, da sem že v osnovni šoli včasih pomislil, da bi bil duhovnik, a so bile druge stvari

privlačnejše, posebno šport. Proti koncu osnovne šole in v srednji šoli sem se aktivno ukvarjal s košarko, tako da je bilo razmišljanje o duhovništvu v senci, sem pa šport kot tak doživljal zelo duhovno in ga še doživljam. Naučil me je reda, vztrajanja, spoprijemanja s problemi, veselja do drobnih stvari, sodelovanja z drugače mislečimi in predvsem iskanja Boga v trenutkih, ko je vzpenjanje s kolesom najtežje, ko so pri teku noge razbolene in ko čutiš, da si popolnoma brez moči, moraš pa prekolesariti še dvajset kilometrov v dežju in navkreber.

Zaradi cross country teka mojega življenja, odločitev za redovništvo in duhovništvo ni bila več pod vprašajem.

Spolzek razmočen teren me je na trenutke spodnesel, da sem iskal sebi primerno redovno skupnost, vendar poti nisem več izgubil izpred oči. Spogledoval sem se s salezijanci, počitnice preživel s cistercijani v Stični, dve leti stanoval pri kapucinih v Štepanji vasi, letos pa je ravno dvajset let mojega jezuitskega življenja, kjer sem pristal na cilju cross country teka svojega razločevanja.

Eno etapo sem zaključil, nisem se pa ustavil. Prišla je naslednja etapa, ki je postregla z nekaterimi novimi in nekaterimi starimi izkušnjami. In tako je šlo in gre naprej, vsak dan nekaj novega in vsak dan nekaj teka po terenu, ki ga že poznam. Tečem, včasih kot Forrest Gump, včasih kot vojak, ki se vrača s fronte, včasih lahkotno, včasih obložen z vso bojno opremo, vendar vedno z glavo pokonci zavedajoč se kot pravi apostol Pavel Rimljanom: 'Vemo, da stiska rodi potrpljenje, potrpljenje preizkušenost, preizkušenost upanje. Upanje pa ne osramoti, ker je Božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan.'

Šport je del mojega življenja, ne zato ker bi bil nanj navezan ali od njega odvisen (vsaj mislim, da sem pri tem popolnoma svoboden), ampak ker mi pomaga na edinstven način živeti moje redovniško in duhovniško poslanstvo. Tudi danes pri teku, kolesarjenju ali hoji zelo rad zavpijem na ves glas, ne zato, da bi iskal pozornost drugih (to me niti ne zanima), ampak od veselja in hvaležnosti, da mi Gospod vsak dan podarja toliko neprecenljivih darov, predvsem pa, da me je poklical v svojo službo.

To je zame redovništvo in duhovništvo: iskanje in najdevanje Boga v vsaki življenjski situaciji in to izkušnjo Boga deliti in posredovati naprej.

Miran Žvanut

Zakaj? Ker je to nekaj tako močnega, lepega in pronicljivega, da te ne pušča ravnodušnega, nasprotno, strese te od veselja in moči, da hitro okužiš druge in želiš to čudovito izkušnjo podeliti drugim.

Šport kot sestavni del življenja

Brat Pascal je star 38 let. Je kapucin, duhovnik in prihaja iz številčne družine s šestimi otroki. Kot redovnik je med drugim opravljal vlogo vzgojitelja kandidatov, ki vstopajo še zelo mladi na pot redovništva. Je človek treznega pogleda in vztrajnega srca. V našo skupnost v Franciji je prišel pred enim letom in to bila je njegova prva pot v Evropo. Po enem letu spoznavanja okolja sedaj prevzema svoje delovne odgovornosti v bratstvu in pastoralni. S Pascalom sem se pogovarjal na temo njegove izkušnje s športom.

Pascal, doma si z Madagaskarja, dežele mnogih slovenskih misijonarjev. Iz pripovedovanj Pedra Opeka že vemo, da je šport na vašem otoku pomembna dejavnost, ki vključuje mnoge vidike življenja. Kako ga vidiš ti?

Res je. Šport ima pri nas zelo pozitiven vpliv na življenje ljudi. Prav gotovo najprej na vzgojo mladine. Ko na njih preži toliko nevarnosti s strani drog, alkohola, cigaret in nezdravo živete spolnosti, je šport lahko tisto, kar mladega človeka napolni s

pozitivnim in koristnim. Srečanje z drugimi, napor, solidarnost, občutek koristnosti, so za mlade nujno potrebni. Polega tega ima šport pri nas tudi širšo socialno vlogo, saj pomaga pomirjati spore med sprtimi stranmi ali pa zbirati denarna sredstva tam, kjer je potrebno.

Ali je zaradi teh mnogih očitnih koristi športa, le-ta prepoznan tudi v družinah? Ali na splošno starši k temu podpirajo svoje otroke? Kako je bilo s tem pri vas, v vaši družini?

Moja izkušnja je podobna tisti na splošno, bi rekel. Kot otroka me niso spodbujali k športu, zdel se jim je zapravljanje časa. Ko pa sem bil že brat kapucin in so me vaščani vabili medse na tekme, so se jih udeleževali tudi starši in navijali za našo ekipo. Seveda je težava povezana tudi z revščino. Imam prijatelje, ki se zavestno odpovedo igranju športa, ker bi jih to preveč stalo, glede na potrebno

opremo, pa tudi zaradi nevarnosti poškodb, ki bi jim onemogočile služiti denar za preživetje.

Praviš, da si kot brat kapucin še vedno igral šport. Najraje imaš nogomet, kajne?

Seveda. Za nas redovnike, brate kapucine, je šport sestavni del življenja. Prav v vseh hišah začetne formacije imamo športna igrišča. To je k nam prišlo še prek misijonarjev in je del vzgoje brata kapucina. Je del programa in dnevnega reda. Mi smo igrali nogomet vsak četrtek in košarko vsako soboto popoldne. Meni je šport pomagal ohranjati celovito človeško ravnotežje. Ko smo morali veliko študirati, me je le šport ohranjal vedrega in sproščenega. Ko pa smo bili na pastoralni dejavnosti veliko v stiku z mladimi, tudi dekleti, me je šport odvrčal od preveč čustvenih reakcij. Tako sem ostajal v stiku s svojim telesom in verjamem, da je šport pomembno pomagal, da sem ohranil svoj poklic redovnika in duhovnika.

Kaj pa kasneje, ko si že imel večne zaobljube?

Mislím, da je potrebno vedno ohranjati neko raven gibanja telesa. Tukaj, v Clermont-Ferrandu, bratje skupaj ne igramo športa, zato sam tečem in hodim plavat. To je nujno. Res pa je tudi, da ne gre pretiravati. Če sem preveč utrujen od športa, me to lahko tudi odvrča od dela in bratskih obveznosti. Pomena športa nikakor ne poveljujem. Je del našega življenja, ne more pa nadomestiti molitve, bratskega življenja, pastoralnih dejavnosti. Je oblika spositve, ki zdravo vključuje telo.

Človek je vedno nagnjen k pretiravanju. Težava nastane, ko šport preide iz sredstva v cilj. Na zahodu poznamo hudo obliko profesionalizacije športa. Športniki so pod stalnim pritiskom, da za šport žrtvujejo vse, zdravje, družino, celo življenje. Ali to poznate tudi pri vas?

Profesionalizacije športa ne poznamo v taki meri. Pri nas ima še vedno bolj socialno horizontalno vlogo. Posameznikov, ki bi živeli od športa je zelo malo. Vseeno pa se pojavljajo oblike nezdrave

tekmovalnosti, ko šport ogroža zdravje in življenje posameznikov. Ko sem bil otrok, sem imel rad wrestling in ko smo ga poskušali izvajati sami, je prišlo do poškodb. Danes športov, kjer tekmovalci tvegajo svoja življenja, preprosto ne prenesem.

Kaj pa tebi pomeni tekmovalnost?

Prav prek športa sem spoznal ta pomemben vidik svoje osebnosti. Ko smo duhovniki tekmovali na neki pomembni tekmi, me je nasprotnik poškodoval in sem izgubil živce. Celo zagrozil sem mu in takrat se je usul kritik na moj račun, češ: »Glejte, duhovnik je, pa se tako obnaša!« Takrat sem spoznal, da se preveč ženem za zmago. Bila pa je to tudi priložnost, da sem se dotičnemu ob koncu tekme opravičil in mu priznal svoje napačno ravnanje. To je bilo še toliko bolj pomembno, ker nas ljudje strogo opazujejo in lahko se zgodi, da bodo sodili mojo nedeljsko pridigo po tem, kako so me videli obnašati se na igrišču.

Verjamem, da je bil to osamljen primer, hkrati pa ti je dal priložnost za rast v odnosu z drugimi.

Res je, veliko mi pomeni, da me ljudje vedno radi povabijo k igranju z njimi. Nekoč so mi prav po zaslugi športa rekli, da me vidijo kot družabnega duhovnika, ki je rad med ljudmi.

Brat Pascal, hvala in veliko zadovoljstva na tvoji življenjski poti ti želim!

br. Mitja Marija Ponikvar

Kruh na trgu

Na glavni trg Milana pred stolnico se je vrnil projekt "Kruh na trgu". Trajal je 10 dni, od 25. aprila – 4. maja 2019.

Okoli 150 pekov iz različnih koncev Italije je darovalo svoj čas za peko izvrstnih lokalnih specialitet, bodisi sladkega in slanega peciva in drugih oblik kruha. Vse to pa se je dogajalo z namenom, da bi skupaj s prebivalci Milana podprli izgradnjo nove pekarnice v Etiopiji, ki se je sicer pred časom že začela, predvsem zaradi donacij, ki so bile zbrane na istem dogodku pred enim letom.

V tej pekarni na prostem je bilo moč najti zares pestro ponudbo italijanskih specialitet kruha, vse od tipičnega milanskega kruha, piemontskih grisinov, sicilijanske mafalde, kruha iz matejre, kruha iz tako imenovanega trdega žita, ki je predvsem značilno za južno Italijo. Skratka v vsej tej raznoliki ponudbi kruha so bile zastopane vse italijanske regije, začenši z

neapeljsko pico in pogačo iz Ligurije, pa vse do različnih vrst sladice, ki so nas zares popeljale od glave pa do pete apeninskega polotoka.

»Kruh na trgu« je enkratna izkušnja italijanske kulinarčne pestrosti in raznolikosti, predvsem za tisoče turistov, ki vsak dan znova obiščejo središče mesta Milano, vključno z tamkajšnjo stolnico.

Projekt »Kruh na trgu« se je rodil pred 30 leti, na pobudo Antonija Marinonija. V letu 2018 je minilo 8 let odkar se je le ta poslovil od nas. Kljub temu pa njegova družina, (Marinonijevi so peki že od leta 1500) posebej še njegov sin Cesare, nadaljuje z sodelovanjem z lombardskimi kapucini-misijonarji ter tudi z občino Milano. Slednjim so se v letu 2019 pridružile še ostala pekovska združenja.

Več kot teden dni kruha dolgo praznično vzdušje se je zaključilo z sv. mašo v milanski stolnici, ki jo je vodil kapucin, mons. Angelo Pagano, ki je apostolski vikar za Haar, v Etiopiji, Tam je odgovoren za vse socialne projekte tamkajšnjega vikariata, zato pa je tudi odgovoren za projekt Pekarna sv. Avgušтина.

Projekt Pekarna sv. Avguština

V ponedeljek, 3. septembra 2018, ob 8h zjutraj po lokalnem času, je prispel v tajništvo Dire Dawa, ki je 50 km oddaljena od Haara, velik kontejner z osnovnim materialom, s katerim bi se lahko zagnala prva peč za peko kruha. To je 26. oktobra namestil in odprl Cesare Marinoni. Skupno sta bila pozneje darovana še 2 stroja za gnetenje, 1 stroj za odmerjanje porcij, 1 stroj za drobljenje kruha, 1 tiskalni stroj za nalepke, 2 tehtnici ter 6 vozičkov, ki jih je podarila ena milanska pekarna; dodatno pa še 6 peči, 1 celotno opremljeno kuhinjo, več kot 1000 paketov osnovnih življenjskih živil, preko 100 majic, 71 čistil in pa 34 oblek za dojenčke.

Eden pomembnejših ciljev tega projekta je bil dosežen: novo nastala pekarna že nudi kruh lepemu številu najbolj revnih. Odgovorni za ta projekt je prav že imenovani škof Hararja, mons. Angelo Pagano, ki si je projekt med drugim tudi zamislil.

Dandanes v Etiopiji divja vojna in suša. Obe sta v državi povzročili močno inflacijo, kar pa je povzročilo visoke cene kruha. Vikariat Haar se razteza približno na 266.000 kvadratnih kilometrih površine, obenem pa je potrebno omeniti tudi to, da se je tamkajšnje prebivalstvo v zadnjih letih podvojilo.

Tako je od 8 milijonov ljudi velika večina brezposelnih.

Ravno zato se je mons. Pagano odločil, da bi dal na razpolago 500 kvadratnih metrov, ki so last vikariata, na katerih bi bila zgrajena pekarna. Za "tovarno", ki je posvečena sv. Avguštinu, je predvideno, da bo imela tudi do 300 ton produktivne zmožnosti letno, ki je seveda nujno potrebna za zaposlitev velike razlike med povpraševanjem ter ponudbami kruha na celotnem tamkajšnjem področju. Namen pekarnice pa je tudi pomoč škofiji pri karitativnih dejavnostih za ljudi, ki pripadajo različnim religijam ter narodnostim.

Bratje kapucini, misijonarji iz samostana Cimitero Maggiore v Milanu, ki so koordinatorji misijskih aktivnosti v lombardski kapucinski provinci, med drugim razkrivajo daljši seznam misijonarjev, ki se poleg Kenije nahajajo še v drugih državah sveta: Brazilija, Slonokoščena obala, Kamerun, Tajska, Arabski Emirati, Indija.

Prav oni so poleg mons. Paganija glavni pobudniki za tovrstni dogodek »Kruh na trgu«, katerega glavni namen je, da bi lahko na ta način zbrali sredstva in material za pomoč pri novem projektu sv. Avguštin. Ta trud in nesebično pomoč odseva tudi njihov slogan: »Blizu za tistega, ki je daleč«.

br. Antonio Ratti

Praznovanje Vstalega

V sredo 3. aprila, smo v naši župniji praznovali obletnico ustanovitve župnije. Na ta dan pred 31 leti je naše veliko novonastalo naselje dobilo svojo cerkev in svojo župnijo, ki smo jo poimenovali Župnija Vstalega Jezusa. Vsako leto se spomnimo na to in tako je bilo tudi letos.

Dan celodnevnega čaščenja se je začel z jutranjo sv. mašo ob 9. uri in čez dan so se zvrstile različne skupine, ki so imele svojo molitveno uro. Zaključili smo zvečer ob 19. uri s slavnostno mašo, ki jo je daroval upokojeni ljubljanski nadškof g. Alojzij Uran, ob somaševanju g. župnika Simona Kvaternika in duhovnega pomočnika.

Nadškof Uran nas je v pridigi spomnil na to, da smo kot župnija še zelo mladi, vendar živimo zelo zrelo in polno župnijsko življenje, saj se v župniji dogaja zelo veliko. Čeprav trenutno nimamo svojega župnika, saj župnik Simon prihaja iz Most, župnija živi in diha. Imamo kar 15 različnih skupin: štiri zakonske skupine, neokatehumensko skupnost, mlajšo in starejšo mladinsko skupino, ministrante, mešani pevski zbor, skupino skavtov LJ5, odrasle skavte, molitveno skupino za duše v vicah, molitveno skupino katoliške karizmatične prenov, ŽPS in Karitas. Spomnil nas je tudi na prvega župnika, g. Janeza Riharja, ki se je zavzel za gradnjo cerkve in

ustanovitev župnije in na drugega župnika, g. Milana Grdena, ki je že odšel v večno življenje in nas od tam gleda in je naš priprošnjik pri Nebeškem Očetu. Slavnostno mašo je polepšalo petje župnijskega zbora in zavzeto sodelovanje vernikov.

Po sv. maši so nam kratek glasbeni program pripravili naši najmlajši, ki so nam v solo točkah zaigrali na flavto, kitaro, violino in klarinet. Program je pripravila župljanka ga. Damjana Govekar. Otroci so za dodelovanje dobili darilo, presenečenje pa nam je pripravil g. Uran, ki je vsem mamam – prisotnim, bodočim in tistim, ki so ostale doma – zapel Pesem o mami in si zaslužil glasen aplavz.

Bog daj, da bi naša župnija dočkala že mnogo let in da bi vstali Jezus, ki je naš zavetnik, tudi v prihodnosti varno in skrbno bedel nad nami.

Ester Srdarev

Narodna skupščina in praznovanje 25. obletnice Delavnic molitve in življenja (DMŽ) v Sloveniji

V domu duhovnosti Hiša kruha sester uršulink (Sv. Duh pri Škofji Loki) je od 29. do 31. marca 2019 potekala narodna skupščina združenja Delavnice molitve in življenja. Ob letošnjem praznovanju 25. obletnice DMŽ v Sloveniji jih je vodil klic po utrjevanju ponovne utemeljitve DMŽ: nenehnem spreobračanju in samokritiki. Tridnevnega programa, ki ga je pripravila narodna ekipa Slovenije pod vodstvom Sonje Topler, so se udeležili voditelji iz Slovenije, br. Štefan Kožuh, ki je Delavnice vpeljal v Slovenijo, ter odgovorne iz tujine, ki sta jih vodili mednarodna koordinatorka María Eugenia Toro de Mejía iz Kolumbije ter conska koordinatorka Lorena Rodríguez Mediavilla iz Španije. V sklopu praznovanja je v soboto potekala okrogla miza, da se je združenje predstavilo slovenski javnosti (radiu, TV in časopisom). V nedeljo je zahvalno mašo daroval koprski škof msgr. dr. Jurij Bizjak. Udeležencem narodne skupščine so se pridružili tudi prijatelji in udeleženci Delavnic molitve in življenja, nekdanji voditelji in predstavniki gibanj.

V Sloveniji je danes okrog 50 voditeljev, ki so organizirani v treh lokalnih koordinacijah: koprška, ljubljanska in mariborska. Aktivno v njih deluje 40 voditeljev; obiskujejo kraje in so pripravljeni prevoziti tudi več 100 km, da se odzovejo vabilu. Delovanje usmerja in koordinira narodna ekipa, ki jo od decembra 2018 animira Sonja Topler iz Vuhreda. Novi voditelji se na poslanstvo pripravljajo v enoletni Šoli priprave za voditelje, ki trenutno poteka v Vipavskem Križu. Voditelji pričajo za presežnost večnega, ki je nad minljivimi in prehodnimi stvarmi. Medtem ko se svet nagiba k temu, kar mineva, voditelji glasno govorijo o transcendentnosti večnega.

V teh 25-ih letih je v Sloveniji na njihovih programih sodelovalo preko 6.500 udeležencev. Najbolj so prepoznani po Delavnicah za odrasle, izvajajo pa tudi prilagojene Delavnice za otroke, odrasčajoče, mlade in Tečaj za zakonce ter Srečanja Izkušnja Boga. Voditelji se trudijo prvenstveno gojiti reden osebni, globok odnos z Jezusom, v molku in samoti, da bi mogli udeležence učiti moliti s pomočjo različnih molitvenih načinov.

Več na: www.dmz.si

Jana Barba, voditeljica DMŽ

Festival in narodni tabor 2019

Izjave Frančiškovih otrok Slovenska Bistrica:

- »Čevapi so bili najboljši.« - Klemen
- »To je bila najboljša kateheza do zdaj.« - Sara
- »Ful fajn je bilo pri plezalni delavnici.« - Nastja
- »Splezala sem najvišje od vseh.« - Neli
- »Fotografirali smo zajčke« - Ela
- »Dobra hrana.« - Eva

Izjave Frame:

»Vsekakor je bil neke vrste blagoslov že to, da sem bil lahko navzoč na festivalu. Premalokrat se zavedamo, kako srečni in blagoslovljeni smo z rečmi, ki so nam dane in se nam zdijo povsem vsakdanje, samoumevne. Zdi se mi, da je bil Frančišek velik ravno v tem, da je te male reči opazil in bil za vsako še tako majhno malenkost hvaležen.«

Jernej Birka

»Prišel sem zaradi družbe in ker čutim pripadnost Frami. Pogrešal sem več mladih, a vseeno je bilo prijetno druženje. Sveta maša mi je bila zelo lepa in doživeta.«

Krištof Šinkar

»Kot bivšo aktivno članico Narodnega sveta FRAME in FO Slovenije me je za obisk letošnjega festivala najbolj motiviralo to, da bom videla Frančiškovo družino iz različnih koncev Slovenije na enem mestu – to je vedno tako lepo in hvaležno doživetje! Obenem sem po dolgem času videla prijateljske obraze framašev ter bratov kapucinov, kar mi je najbolj dragoceno ... Dragoceno, da si podelimo svojo izkušnjo vere v življenju. Pričevanje zakoncev Čufer je bilo zelo koristno in življenjsko. Festival so pa v stilu zaključili domačini s svojim musicalom, pri katerem smeha res ni zmanjkalo. Hvala vam!«

Emanuela Eduard

»Letos sem pomagala pri pripravi našega skupnega srečanja v Škofji Loki. Včasih mi je bilo kar malo težko, saj nisem točno vedela kaj in kako, oz. bolj enostavno bi nam bilo, če bi se bolje poznali med seboj, OFS in Frama in FO, saj bi tako lažje sodelovali. Smo pa ostali odprti za delovanje Svetega Duha, ki je kot vedno odlično izpeljal svojo nalogo in nas prav s tem povezal. Bilo je lepo. Spet smo se videli in se skupaj smejali, pa tudi na novo smo se

spoznali! Uživala v animiranju otrok in prav neverjetno se mi zdi, kako dobro že poznajo svetega Frančiška.«

Valentina Čermelj

O, kako srečni in blagoslovljeni so ...

Tretja sobota v mesecu maju je bila letos (2019) izbrana za datum narodnega srečanja sester in bratov Frančiškovega svetnega reda (OFS) in Festival Frančiškovih otrok in Frančiškove mladine (FO in FRAME).

Zjutraj smo se zbrali v Škofji Loki, kjer so nas pričakali z malico in kavo ter možnostmi, kako preživeti sobotno popoldne v različnih delavnicah med katerimi smo lahko izbirali.

Po sveti maši, pri kateri nas je nagovoril br. Janez Papa, narodni duhovni asistent v NS FO in FRAMA s strani frančiškanov, in nam predložil sadove Svetega

Duha (potrpežljivost je še posebej izpostavil), smo odrasli prisluhnili pričevanju zakoncev Čušin. Da sta blagoslovljena in srečna vsak trenutek življenja, ko se le spomnita na to, da imata nekoga, ki ju ima rad, da sta prejela milost vere ... – sta nam povedala. Zraven pa poudarila pomen molitve in pogovora v njunem zakonu in družini. V delu, kjer se je vprašanje dotaknilo vizije Cerkve na slovenskem, je bil odgovor zelo preprost: že 2000 let imamo program za naše delo, ljubezen do bližnjega; tudi do sovražnika. Gregor je na kratko predstavil tudi svojo knjigo Vita dolorosa;

kako je nastajala, kako se je ob njej oblikoval odnos s slikarko, ki jo je opremila ter kaj je prinesla s seboj. "Čudni, zmešani tipi," smo lahko ob koncu srečanja lahko slišali, ko je Gregor opisal frančiškove, ampak to smo kristjani tako ali tako. Sprijazniti se moramo s tem, da smo v vlogi soli, ki ni največji del v kruhu, je pa pomemben del (količina se navadno kritizira), del, ki se lahko pozabi.

V tem času je za otroke bila pripravljena kateheza, v kateri so preko iger in dinamik odkrivali veselje in blagoslove.

Kosilo, ki je sledilo, nas je povežalo pod poročnim šotorom, ki so ga postavili na samostanskem dvorišču. Kuharji so se trudili, da smo v dobri družbi potešili lakoto.

Po kosilu pa smo naslednji del programa preživeli po izbranih delavnicah; tako smo si lahko ogledali mesto, se preizkusili v plezanju, se sončili v navzočnosti Najsvetejšega, obiskali dom za upokoјence, sodelovali v pogovornih skupinah, izbirali dobre motive v fotografski delavnici, se igrali družabno igro Fraktiviti, bili v eko delavnici, si pogledali projekt Well4Africa (mimogrede, denar, ki smo ga zbrali s prostovoljnimi darovi, je namenjen temu projektu) in še ...

Čas v prijetni družbi je hitro tekkel in že nas je čakalo presenečenje v obliki dramske igre o tem, kako

je br. Romuald začel pisati škofjeloški pasijon. Igro je napisala sestra Bernarda iz lokalnega krajevnega bratstva. Po igri pa je sledil le še sklepni blagoslov in odpravili smo se domov.

Do zaključka programa je kolikor toliko zdržalo tudi vreme, ki pa je kmalu po koncu spustilo zapor-nice dežju.

Za lep, srečen in blagoslovljen dan hvala organiza-cijski ekipi ljubljanske pokrajine in krajevemu bratstvu Škofja Loka, ki nas je gostilo.

Fani Pečar

Ministrantski dan

V soboto, 8. junija, smo imeli ministranti ka-pucinskih župnij srečanje v Štepanji vasi. Zbralo se nas je približno dvajset, od tega je bilo osem predstavnikov naše župnije. Prišli smo iz Vipav-skega Križa, Škofje Loke in iz domače župnije. Z nami so bili tudi bratje Miro Pavšek, Matej Štravs in Marjan Gačnik. Začeli smo ob desetih s kratko molitvijo in spoznavanjem, nato smo se odpravili na pohod na Golovec. Na vrhu smo se ustavili v observatoriju, kjer nam je seizmologinja, ki tam dela, pokazala kaj sploh je potres, kako nastane in kako jih merijo. Pokazala nam je tudi sobo, v kateri so naprave za merjenje potresov, seizmo-grafi, med katerimi je tudi naš najstarejši, ki pa ne deluje več. Ugotovili smo tudi, da je ustanova razdeljen na dva dela; observatorij s teleskopom ter na del, ki ga imajo v lasti seizmologi.

Po krajšem počitku smo se odpravili nazaj proti samostanu. Po pohodu smo imeli mašo, ki

jo je daroval brat Marjan. Že med njo je bil kdo pošteno lačen, zato smo takoj po zaključku vsi stekli na travnik pri samostanu, kjer je brat Marjan že pekel na žaru. Potešili smo lakoto in žejo, se odpočili ter kmalu zatem tudi začeli igrati razne igre; nogomet, potapljanje ladjic, karte...

Čez nekaj časa sta se nam pridružila še brata Vlado Kolenko in Luka Modic. Nekaj časa smo še poležavali v senci pod češnjo, nato zmolili ter se odpravili vsak na svoj konec države.

Ta dan pa kljub naši živahnosti, na Golovcu niso zabeležili nobenega potresa, ki bi ljudem povzročil kakšno škodo.

Andrej Brataševac

Assisi za mlade

Vabljeni na romanje v Assisi – za mlade, od 22. – 28. julija 2019. Izkušnja srečanje s Frančiškom in Klaro in preprostosti. Z mladimi bodo: br. Jakob, br. Luka, br. Jurij Š., s. Anja in s. Iva. Informacije in prijave: br.jakob.kunsic@gmail.com

Neprimerno za
obolele s sindromom
Peter Pan, ker se
osebno raste.

Nemogoče za
pomahkužence, ker
delo poraja želje,
krepi telo in duha.

Nesmiselno za
pretvarjanja željne,
ker nas zanima
resnica ostalo so
smeti.

IP-Izkušnja
Poklicanosti je
tritedenski
program.

Namenjen je
fantom, ki so
dopolnili 17 let in
bi radi bolj jasno
spoznali, kakšna
naj bo njihova
življenjska pot,
kam jih kliče
Gospod.

Samostan / Vipavski Križ / 1. – 20. julij

info: kapucini.si / br.jakob.kunsic@gmail.com

Pij po poti

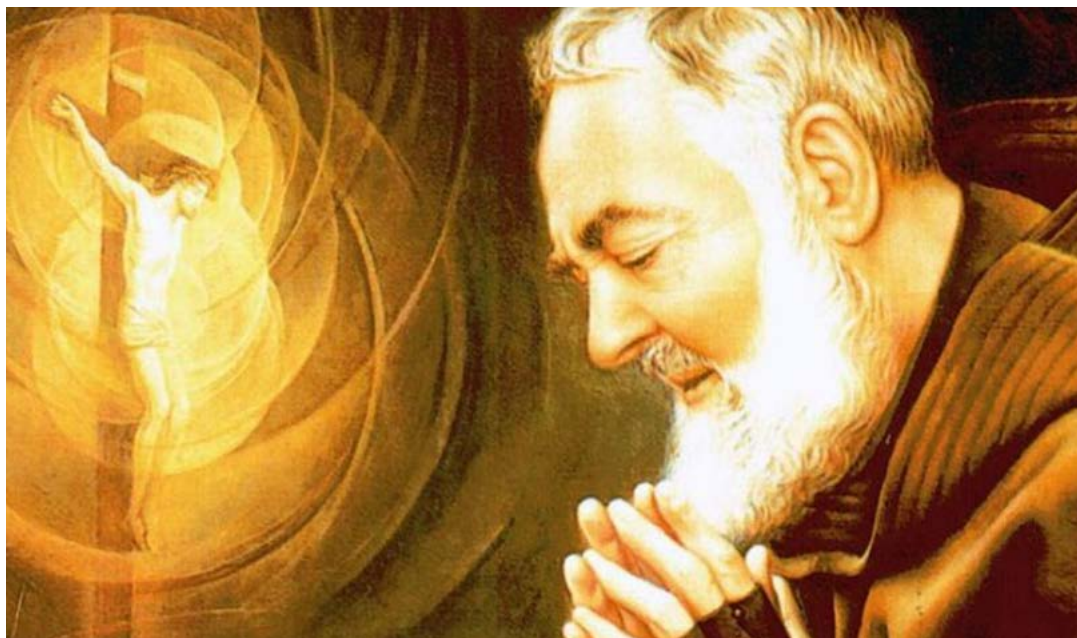
Je peš romanje iz Ljubljane k patru Piju v Škofjo Loko. Pot ni zahtevna zato si bomo med potjo rivoščili dovolj pijače duhovnega karakterja.

Pot nas bo vodila preko svete Katarine v Soro in naprej v Škofjo Loko.

V Loki bomo s tamkajšnjimi bati, verniki in svetnikom ostali v adoraciji pozno v noč.

Kdaj: 27. – 29. september 2019

Info: br.jakob.kunšič@gmail.com

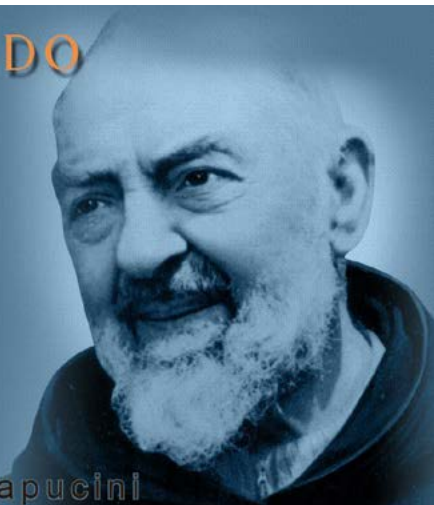
SAN GIOVANNI ROTONDO romanje

17.–22. avgust 2019

Bratje kapucini vabimo na romanje k svetemu patru Piju v San Giovanni Rotondo, v njegov rojstni kraj Pietrelcino, k sv. nadangelu Mihaelu na goro Gargano in k sv. Nikolaju v Bari.

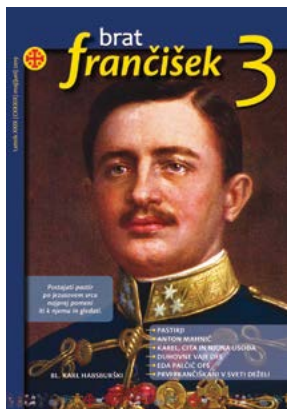
več na:

www.kapucini.si / fb - BratjeKapucini

Brat Frančišek 3/2019

V tokratni številki revije Brat Frančišek je tekla beseda pastirjih – o svetnikih, ki so opravljali pastirsko – voditeljsko službo.

Svoj pogled na pastirsko službo je v rubriki Frančiškova duhovnost predstavil p. Stane Zore OFM, ljubljanski nadškof metropolit.

Rubrika Naša evangelizacija prinaša katehezo OFS o mislecu in škofu Antonu Mahničju ter predstavitev Habsburškega para Karla in Cite izpod peresa zgodovinarja dr. Martina Beleta.

V nadaljevanju je predstavljen znan član OFS, tokrat vojak, romar in puščavnik John Randal Bradburne.

V rubriki Iz naših družin je objavljen pogovor z Edo Palčič OFS, najdete pa tudi utrinek z volilnega kapitlja KB Šiška.

Močan vtis pusti tudi življenjska pot pokojne s. Mare Vampelj FMM, ki je dočakala skoraj 107 let.

Svoj boj za Kristusov evangelij v rubriki Pravičnost in mir predstavlja misijonarka v Braziliji, s. Ana Slivka FMM, ki deluje med različnimi oblikami revščine in uboštva.

Med nami

Med nami je izšla tokrat v dvojni številki. Rdeča nit številke je bratstvo, v rubriki Utrip življenja pa je asiška romarka spregovorila o tem, kako sta sveti Frančišek in sveti Maksimilijan Kolbe vplivala na odločitve o imenih njunih sinov. Tako je zapisala: »Tistega 4. oktobra zjutraj, ko sem imela občutek, da se morda začenja zares, sem se izročila priprošnji godovnjaka sv. Frančiška. Njegovo molitev O, vzvišeni in veličastni Bog ob večerih molimo pri skupni molitvi ... Ob dopolnjenem Mihovem prvem tednu se mi je utrnilo, da sem več kot pol nosečnosti, med porodom in po njem okoli vratu nosila Frančiškov križ. Zatekali so mi namreč prsti in sem rabila nekaj, da bi okoli vratu obesila svoj poročni prstan. V škatlji z nakitom sem našla rjavo vrvico s tauom, za katero niti ne vem, kje in kdaj sem jo bila dobila. Dva meseca po rojstvu smo se preselili v novo hišo, Miha pa je bil 14. februarja, na Valentinovo, krščen kot Miha Frančišek – v znamenje hvaležnosti za pomoč pri porodu in povezanosti s tem svetnikom. Ko je bil deček star približno leto in pol, jaz pa že vnovič noseča, smo v zahvalo poromali v Assisi.« Kako pa se je zgodilo, da je naslednji otročiček dobil ime Maksimilijan, pa preberite v reviji **Med nami**.

MOLITVENA NAVEZA

Kot so plezalci v gorah med seboj povezani z isto vrvjo, tako smo v molitvi povezani

za dobre družine in duhovne poklice

Pred leti, ko sem se v Albanu Laziale (It) pripravljaj na misijon v Afriki, nas je voditelj ob nedeljah pošiljal (duhovnike) na župnije, ki so prosile za pastoralno pomoč. Naš dnevni red je bil zelo intenziven. Veliko časa smo porabili za pogovore in obenem za ročna dela, ker smo se z »delom svojih rok« tudi preživljali. Prvo soboto sem voditelja prosil za »nekaj časa«, da se pripravim na pridigo, ki jo bom imel v nedeljo. Dal mi je odgovor, ki mi še vedno odmeva: »Povej to, kako ti osebno doživljaš povezanost z Bogom... prosim, pa nič teorije...« Takrat sem bil v tej »raztegljivi« skupnosti (bili smo redovniki iz različnih redov) zadolžen, še z enim iz takratne YU, za kokoši, zajce in delno za vrt... Nisem imel skoraj nič časa za kako branje. In tako sem prvič govoril tako, kar nam pove naš slovenski pregovor: »Česar je polno srce, to usta govore.« Rezultat: verniki se niso nič pritoževali...

Ta daljni spomin me veže na Molitveno navezo za dobre družine in duhovne poklice. Tudi v tej Navezi gre za tisto, kar pove prej citirani pregovor: pristrčna skrb in ljubezen za dobre družine in duhovne poklice. Jaz bi še dodal: in za svetost Bogu posvečenih ljudi.

Slovenski kapucini smo se zavezali, da bomo vsak dan zmolili desetko rožnega venca prav v ta namen. V Sloveniji so se nam tej molitvi pridružili takole po regijah: Člani molitvene naveze, Ljubljana in okolica: 61; Maribor: 27; Ptuj: 74; Celje: 38; Škofja Loka: 10; Primorska: 43; Krško: 2; Prekmurje: 11; Planina, obenem člani živega rožnega venca: 57. Skupaj 323.

Da bi poživil plamen Molitvene naveze, se vsako leto zbiramo na duhovnih vajah v Kančevcih. Veliko jih je, ki bi se radi udeležili, pa zaradi objektivnih težav ne morejo. Vsekakor je med nami največ molivcev, ki so starejši in prav starost marsikateremu onemogoča udeležbo. Pa naj zapis o zadnjih Duhovnih vajah v Kančevci poživim naš molitveni žar in nas še bolj duhovno poveže.

Zapis je sestavila ga. Marta Kravos, ki se vsako leto udeleži duhovnih vaj Molitvene naveze.

Bratje kapucini so že v letu 2005 podali spodbudo da bi verniki skupaj z njimi molili za dobre družine in duhovne poklice. Verujemo Jezusovim besedam: »Prosite in vam bo dano! Išcite in boste našli! Trkajte in se vam bo odprlo!« (Mt 7,7) in zato verjamemo

v moč molitve, ki je podpora družinam da bi zmogle odpreti vrata življenju in se odgovorno soočale z zahtevno vzgojo svojih otrok da bi zmogli stopati po Kristusovi poti.

Tako smo se tudi v preteklem tednu (od 23. pa do 26. maja) zbrali člani Molitvene naveze v Domu duhovnosti v Kančevcih.

Po jutranji molitvi, ki je obsegala desetko rožnega venca za dobre družine in duhovne poklice in hvalnice, smo poslušali kateheze o Jezusovem življenju in nekaterih njegovih čudežih, ki nam jih je podajal br. Primož. S svojim razmišljanjem in vprašanji smo sodelovali tudi udeleženci.

V petek smo poromali v Beltince, kjer smo obhajali tudi sveto mašo in se spominjali stote

obletnice priključitvi »ogrskih« Slovencev k matični domovini.

Na sobotni dan smo se po kosilu odpravili na prav posebno romanje po Marijini poti ob Domu duhovnosti.

Ob petnajstih postajah smo spremljali Marijo na njeni življenjski poti z Jezusom od spočetja dalje, zapeli pesem in v prošnjah prosili za več namenov. V večernem času smo si ogledali pomenljiv film z naslovom »Rezbar«. Ob negotovem trenutku življenja se je rezbar vprašal: »Kaj bi Jezus naredil?« Z ljubeznijo in pravim ravnanjem mu je družino, ki je že razpadla, uspelo ponovno zbrati skupaj.

V nedeljskem dopoldnevu smo se udeležili svete maše v tamkajšnji cerkvi, kjer je župnik s podelitvijo krsta v naročje Cerkev sprejel novega člana.

Kančevci so postali kraj globokih doživetij, kjer se srečaš z Bogom, z bližnjim in s samim seboj.

Zato: »Pridi tudi ti, ne bo ti žal!«

Pripravil br. Placid Prša

Kdor se še želi pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice, naj na Slovensko kapucinsko provinco, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana sporoči: ime in priimek, če želi prejemati Frančiškovega prijatelja in imeti druge stike z nami, tudi naslov, telefonsko številko, elektronski naslov.

DMŽ in šport

Pogled na šport kot uvod v moje razmišljanje

V Ameriki športniki precej bolj izražajo vero. Veliko športnikov je pravih pričevalcev vere. Športnik je zvezda in ljudje ga posnemajo. Če jih Cerkev uporabi za oznanjevanje, je to lahko zelo učinkovit način evangelizacije.

Je pa tudi šport lahko zelo prilagodljiv in uporaben za sodobno miselnost. Danes boš častil in slavil enega športnika, jutri pa si boš izbral drugega. V krščanstvu pa imamo isto »športno zvezdo« že 2000 let. (*Vir: Družina, 25. 2. 2007*)

»Večina slovenskih svetovnih in olimpijskih prvakov namreč prihaja s podeželja,« ugotavlja p. Branko Cestnik in nadaljuje, da se tudi v športu dogaja, da družina zmore, česar ne zmoreta država in profesionalni klub. Sodobni slovenski športniki so mnogi tudi osebno verni in tega ne skrivajo. Ali ni morda v krščanskem humusu naše dežele potihoma vzknila nekakšna teologija telesa po slovensko? Ali ni morda v času »Božjega molka« in cerkvenih kriz Bog našel način, da nam tudi preko vseh teh odličnih fantov in deklet pove, da je še tu in nas blagoslavlja?

Kaj meni pomeni šport

Tudi jaz prihajam s podeželja. Nisem vrhunska športnica, sem pa vneta pohodnica. Moto športa naj bi še vedno bil: »Zdrav duh v zdravem telesu«. O resničnosti tega mota sem se prepričala ob pohodih v hribe. Imela sem srečo, da sem imela tako družbo. Takrat so le redki obiskovali hribe in bilo je prelepo v miru in tišini uživati Božje stvarstvo.

Kot srednješolka sem obiskovala verouk na Kapeli pri frančiškanih v Novi Gorici. To je bil najlepši dan v tednu. Z g. Vinkom Kobalom smo vsak letnik verouka zaključili s pohodom v hribe, zlasti na Črno prst in Rodico. Pohod se je začel že v Hudi Južni, do koder pripelje vlak, in naprej preko vasi Stržišče na Črno prst. Spomnim se hudomušnih pesmi, ki smo jih takrat prepevali. Ena od teh je bila prava za pot navzgor, ko smo zadihani s težavo, niti ne prepevali, bolj zdihovali: »Ide (gre) prva kamela, ide druga kamela« in tako naprej, dokler smo še zmogli. V koči zvečer pa tudi ni šlo brez petja in smeha. V zgodnjih jutranjih urah je bilo posebno doživetje občudovati sončni vzhod in okrog prelepo hribovje. Ob takih in podobnih prilikah je tudi iz srca pri-vrela pesem: »Lep je Božji svet,/ krasen je razgled,/ vse je krog in krog/ delo Božjih rok.«

Na pohodu so se nam po navadi pridružili še drugi mlajši duhovniki, med njimi tudi moj brat, s katerim sem še veliko let pozneje

prehodila Julijce in z vseh mogočih smeri doživljala Božjo lepoto gora. V občudovanju teh mogočnih vrhov se čutiš resnično obdarovan in v duhu počastiš Gospoda: »Gospod, naš Gospod, kako čudovito je tvoje ime po vsej zemlji«, kako zelo me ljubiš.

V Kamniku sem spet obkrožena s frančiškani in tudi

z lepimi Kamniškimi planinami. V postu in adventu so organizirana peš romanja na Brezje, ki jih začnemo z blagoslovom v frančiškanski cerkvi in zaključimo z mašo na Brezjah. Med potjo v molitvi in premišljevanju začutim svojo majhnost in potrebo po Marijini priprošnji za vse, kar potrebujem. Gospodu po Mariji hvala za vse.

Lojzka Bajc, voditeljica DMŽ

V Svetem pismu beremo, da je Jezus iskal samotne kraje, da bi molil. Tudi voditelji se posvečamo dnevni molitvi, kar poimenujemo svete pol ure. Enkrat mesečno imamo puščavo, kjer preživimo štiri ure v tihoti. Poglobljeni smo v njegovi skrivnosti in poistoveteni v molitvi z Njim. Čas, ki ga posvečamo Bogu, nas neizmerno nagraduje. To so močni časi, ki ponovno oživijo Jezusa v našem srcu.

Naš ustanovitelj p. Ignacio Larrañaga nas vzpodbuja, naj se kot Peter na jezeru oklenemo Gospodovih rok. Kot bolnik kirurgu naj se prepustimo Njegovim rokam, ki se ne utrudijo zastoj deliti pozornosti in sprejemanja ter podarjati velikodušnosti in dobrote. On nam govori s tiho nežnostjo in dobrotljivostjo.

Voditelji se radi družimo in zahajamo v naravo. V njej ne najdemo le miru, spokojnosti, samote, odmika in odgovorov na naša življenjska vprašanja, ampak se marsičesa naučimo in duhovno obogatimo. Kot je pri

športu potrebna kondicija, tako je za duhovno kondicijo potrebna pobožnost, molitev.

Voditelji smo organizirali in izvedli različna peš romanja: od Podrage do Repentabra v Italiji, petdnevno romanje voditeljev z družinami v Assisi in dve romanji k cerkvam s svetoletnimi vrati: mariborska koordinacija je romala v baziliko Matere Usmiljenja v Mariboru, ljubljanska in koprška koordinacija pa iz Mirne na Zaplaz.

Molitev z naravo

To je eden molitvenih načinov, ki jih uporabljamo v močnih časih. Z molitvenim branjem psalma 104 občudujemo in se zahvaljujemo za vse stvarstvo. »Gospod, kako veliko je tvojih del! Vsa si naredil z modrostjo, zemlja je polna tvojih ustvarjenih bitij.« (Ps 104,24)

V Bogu smo povezani z vsem, kar vidijo naše oči. Opazujemo vse, kar nas obdaja. Če se v molitvi osredotočimo na vso živo in neživo naravo, je ta pogled resnično čudovita molitev. »Moj Bog, nauči me ohranjati čist pogled, da bi lahko z vsemi stvarmi zlagal neskončno hvalnico tvoje slave. Občudujoče opazovanje ptic in rib, snežnega meteža in neviht, toče in slane, vsega Božjega dela, ki je, od nebesnih višin do zemeljskih nižin, odeto v moč Duha Božje besede, je velik Božji blagoslov, ki vse prežema. Visoke gore, čiste

globeli, mogočno skalovje, oblaki, rosa, palme, ločje, grmičevje, bodičevje, mirta, jelke, cedre, ciprese, hrasti, vrbe ... škrjančki, sokoli, vse, prav vse mora spominjati na najvišjega Stvarnika in me ponesti na krilih čaščenja naproti slavnemu Gospodu veseljstva. Ne smemo ločevati Božjega dela od Boga samega,« pravi p. Ignacio.

Veseliti se lepote narave

Hvaljen, moj Gospod,
z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno s soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.
Lepo je in v velikem sijaju žari.
Tebe, Najvišji, odseva.

Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu jasne,
dragocene in lepe.

Hvaljen, moj Gospod,
v bratu vetru in zraku,

v oblačnem in jasnem
sploh vsakem vremenu,
s katerim ohranjaš svoje stvari.

Hvaljen, moj Gospod, v naši sestri vodi;
mnogo koristi ponižna, dobra in čista.

Hvaljen, moj Gospod,
v našem bratu ognju,
v katerem nam noč razsvetljuješ;
lep je in vesel in krepak in močan.

Hvaljen, moj Gospod,
v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani
in nam gospodinji,
in prinaša različno sadje
in pisane rože z zelenjem.

Hvalite in poveljujte mojega Gospoda
in zahvalite se mu in služite mu
v veliki ponižnosti.

sv. Frančišek Asiški

Davorina Šuligoj Prinčič, voditeljica DMŽ

Brat Maurizio Annoni – prenovitelj javne kuhinje v Milanu

Na večer 11. aprila je umrl br, Maurizio Annoni, kapucinski brat iz lombardske province. S tem kratkim spominom bi se radi zahvalili in slavili Gospoda za vse dobro, kar je storil po br. Mauriziu, bratu ki je z vsem svojim bitjem velikodušno živel svojo poklicanost.

Br. Maurizio se je rodil 4. aprila 1952 v Milanu, kjer je odraščal v krščanski družini. V srednji šoli je spoznal brate kapucine v župniji Certosa di Garegnano v Milanu. Tam je bil namreč član Vincencijeve zveze dobrote in je že razdal svoj čas in energijo za revne in zapostavljene. Po maturi je br. Maurizio študiral gradbeništvo na Politehniški univerzi v Milanu. Po njej, leta 1979, je začel noviciat v Loveru. Na Mali šmaren 1980 je imel prve, 29. aprila 1984 pa večne zaobljube. V duhovnika je bil posvečen 7. septembra 1985. V letih od 1994 do 2000 je bil provincialni minister Lombardije. Leta 2000 je bil imenovan za predsednika »Opera San Francesco« kapucinske dobrodelne ustanove v Milanu. To je bilo delo v korist revnih, v katerega je br. Maurizio vložil darove, ki mu jih je Bog podaril: zdravo pamet, sposobnost poslušanja, tehnične in ekonomske sposobnosti, zmožnost dolgoročnega razmišljanja in sposobnost biti pozoren na izzive, ki so prihajali z različnimi socialnimi spremembami. Pod vodstvom brata Maurizia in njegovih sodelavcev, je Opera San Francesco postal znak odličnosti v dobrodelnosti. Tako je eden izmed vidikov manjših bratov kapucinov – biti blizu različnim oblikam revščine in zapostavljenosti - dobil konkretno obliko, ki je pričevala o vrednotah

sprejemanja in radodarnosti. Javna kuhinja, zdravstvena in higienska oskrba, ter razdeljevanje čistih oblačil so med izjemnimi znamenji praktične dobrodelnosti, ki je sposobna dojeti znamenja časa in ki tudi ve, kako se vključiti in sodelovati z drugimi dobrodelnimi organizacijami in socialnimi projekti na območju.

Br. Maurizio je pogosto daroval svoj čas in sposobnosti nalogam, ki so jih njemu osebno podelili vrhovni predstojniki Reda, kot denimo ekonomski nadzori in pomoč v kočljivih gospodarskih zadevah. Naš brat je bil tudi član nadzornega odbora Fundacije Svetega Frančiška, ki vsako leto razdeli izdatno podporo stroškom začetne formacije v različnih okrožjih našega Reda.

Veliko ljudi se bo spominjalo brata Maurizia kot prijatelja in duhovnega očeta, nič nenavadnega ga ni bilo videti, kako po mnogih urah dela v sprejemnici posluša, spoveduje in spremlja ljudi, ki so iskali nasvetov in podpore.

Zemeljsko življenje brata Maurizia je bilo živeto v velikem hrepenenju biti pokoren temu opominu sv. Frančiška Asiškega. Gospodu in bratom darovano življenje je najlepša pot slavljenja Gospoda.

»Darujmo najvišjemu in vzvišenemu Gospodu Bogu vse dobrine; in priznavajmo, da so vse njegove ter se za vse zahvaljujmo njemu, od katerega prihaja vse dobro«. (Nepotrjeno Vodilo, XVII,17)

Prevod iz ofmcap.org – br. Gregor Rehar

Salvador Pinzetta

Med svojim rednim zasедanjem 7. maja 2019, je Kongregacija za zadeve svetnikov obravnavala našega brata Salvatoreja (Salvadorja) de Casca (roj. ime Erminio Pinzetta) in kasneje z odobritvijo papeža izdala Dekret o potrditvi junaških kreposti brata Salvatoreja (1911-1972) in ga imenovala za Božjega služabnika.

Rodil se je 29. julija 1911 v Casci, v brazilski državi Rio Grande do Sul, potomcem italijanskih priseljencev. Prvih 33 let je preživel doma, kjer je pomagal svoji družini na polju in vzreji živine. V tem času se je odlikoval po svojem krepostnem življenju in češčenju Naše Gospe in sv. Alojziju Gonzagi. Po povabilu brata kapucina, naj nekaj dni preživi v samostanu, se je leta 1944 odločil za vstop h kapucinom, kjer je svoje življenje preživel v dejavnem služenju Bogu, bratom in ljudem, prežetem z globokim duhovnim življenjem.

30. obletnica Franciscans International

Kot vam je znano, je Franciscans International (FI) edini skupen projekt služenja Frančiškove družine. Ustvarjen je bil pred tridesetimi leti iz ljudstva, temeljil na viziji različnih sester in bratov, ki so bili navdihnjeni z sanjami deljenja našega frančiškovega sporočila in vrednot na svetovni ravni prek

struktur Združenih narodov (ZN). V zadnjih treh desetletjih je FI prestal različne spremembe, a je nadaljeval svojo zavezanost služenju miru, revnim in planetu.

V ne tako oddaljeni preteklosti FI je prestal težko obdobje in je bil izzvan, da prestane temeljiti pregled in prenovu. Z veseljem vam sporočamo, da je ta proces dokončan. Končno, stroški se nižajo in prihodki so bili tako preusmerjeni, da se dve tretjini naših prejemkov porabi za zagovorniški program. Naše predano in strokovno osebje dela po štiriletnem Strateškem načrtu, ki smo ga sprejeli pred dvema letoma, in ki je bil sedaj pred kratkim pregledan in posodobljen za naslednji dve leti. Mednarodni Upravni odbor je bil poenostavljen; sedaj je sestavljen iz osmih članov (OFS; IFC-TOR; TOR, anglikanski frančiškoveci, OFMCap, OFMConv, OFM in izvršni direktor FI). Nadzorni svet dela dobro z osebjem in ima dobre odnose s Konferenco frančiškove družine (CFF). Lepo je izvedeti, da je UNICEF pred kratkim podelil priznanje FI, za najboljšo uporabnico UN struktur/ procesov pri svojem delu z »čarovniškimi otroki« v Beninu.

Ob praznovanju 30. obletnice smo hvaležni za delo toliko mnogih ljudi, ki so FI naredili v organizacijo, ki je visoko cenjena pri OZN; tako s strani njihovega osebja, državiških predstavništev, drugih verskih skupnosti, in z tovariških NGO's (nevladnih organizacij) in drugih organizacij civilne družbe, ki delajo

skupaj z nami. Istčasno se moramo zazreti v prihodnost. Čeprav je sedaj položaj FI uravnotežen,

smo s finančnimi sredstvi še vedno na tesnem in nam predstavljajo izziv. Nimamo namena postati velikanska organizacija, a naše delo pri OZN bi lahko učinkoviteje opravljali, če ne bi bilo osebje pod takim pritiskom najti nekaj časa za zagotovitev virov, potrebnih za potek našega delovanja.

V tem duhu na prvem mestu prosimo za vašo vztrajno molitev za uspeh FI. Duh za FI je tisto, kar drži naše delo živahno in učinkovito. Obenem vas prosimo, da se odločite, da nas podprete tudi finančno. Morda bi ob tridesetletnici, poleg vašega rednega letnega prispevka za delovanje FI, želeli darovali še enkratni znesek? Morda poznate še koga, ki bi bil pripravljen podpreti delo, ki ga organizacija FI opravlja v OZN? Prosim, predstavite jim in delite z njimi našo vizijo o branjenju človekovih pravic naših sester in bratov po vsem svetu, s stališča naših frančiškovskih vrednot. Osebje FI in člani Nadzora so vam pripravljeni priskrbeti vse zato potrebne informacije.

Zahvaljujemo se vsem, ki so v teh tridesetih letih velikodušno podpirali FI. Pozivamo vse člane Frančiškove družine, da se združijo v podpiranju dela FI z duhovnimi in s finančnimi prispevki in s tem v teh časih želijo podpreti širjenje Božjega kraljestva med nami.

New York

Naši ameriški bratje iz New Yorka, so že pred časom posneli zanimivo predstavitev noviciatskega življenja – zmrznjeni v času, sedaj so jo objavili tudi na YouTube https://www.youtube.com/watch?v=Hzo_4GJEab0.

Nigerijski begunec- kapucinski novomašnik

Naš brat Anthony Kote Witah – nekdanji nigerijski begunec – je bil 27. aprila posvečen v duhovnika. Brat Anthony je po posvečenju v Chicagu ves nasmejan in vesel, kako ga je Bog poklical, da sedaj prinaša evangelij drugim. Nekoč nigerijski begunec, ki je na svoji koži kot kristjan in aktivist za človekove pravice svojega ljudstva Ogoni izkusil preganjanje, se sedaj v Solanus Centru v Detroitu posveča najbolj revnim in zapostavljenim. Vesel je kipov njegovih vzornikov, sv. Oskarja Romera, sv. Matere Terezije in Martina Luthra Kinga, ki stojijo ob vhodu v Center. »Kdorkoli pride v Solanus Center, mu povemo, da je to kraj miru,« je novomašnik povedal za Detroit Catholic. »Povem mu, da je to naš Rim, romarski kraj, kjer ljudje najdejo mir, najdejo Boga. Je resnični center za evangelizacijo!«

Prevedel br. Gregor Rehar

Sveta Marija Katarina Kasper

Marija Katarina Kasper se je rodila 26. maja 1820 v kraju Dernbach v zahodni Nemčiji kot sedmi otrok v številni kmečki družini (oče Heinrich je imel iz prvega zakona štiri hčerke, v drugem zakonu s Katarino pa so se mu ob hčerki Katrini rodili še trije fantje). Zelo kmalu je spoznala veliko revščino kmečkega prebivalstva: zemlja je bila siromašna, podnebje ostro, pridelek skromen. V tej situaciji je Katarina želela preko dejavne pomoči olajšati fizično in duhovno bedo oseb, ki so jo obdajale. Mislila je, da bi bila poleg njenega osebnega prizadevanja, ustanovitve skupnosti v pomoč na poti za dosego cilja. Sama je dejala, da je klic v duhovni poklic začutila že kot otrok. Potem ko sta ji umrla najprej oče (1841) in nato še mama (1843), za katera je do konca lepo skrbela, je začela uresničevati svoj duhovni poklic. V pokrajini ni bilo nobene ženske redovne skupnosti, kateri bi se lahko pridružila, zato je zgradila stavbo, kjer se je osnoval nov Inštitut ubogih dekel Jezusa Kristusa, saj so ji pridružila dekleta, ki jih je njen zgled dejavne pomoči drugim, pritegnil. 15. avgusta 1851 je Katarina z njenimi štirimi prijateljicami pred škofom izrekla zaobljube. Leto zatem so, med prvimi duhovnimi vajami, prejele redovniška imena. Od takrat naprej se je Katarina imenovala mati Marija.

Vse do smrti je v škofu Petru Josephu Blumu videla resničnega vodjo skupnosti, pastirja, ki jo je vodil pri razločevanju Božje volje. 1. julija 1870 je kongregacija z odobritvijo statuta postala skupnost papeškega prava. Nove redovne hiše je Marija Katarina Kasper odpirala le kadar so jo prosili, naj to stori. Že

leta 1855 so se Uboge deklice Jezusa Kristusa razširile preko meja škofije, s prvo hišo v nadškofiji Köln. Ko je umrla, 2. februarja 1898, je skupnost štela 1725 sester, in sicer v 193 hišah – od tega 152 v Nemčiji, 28 v Ameriki, kjer so se sestre posvečale predvsem sprejemu nemških migrantov, 4 na Nizozemskem, 2 v Angliji in 7 na Češkem.

Katarina je bila v mnogih stvareh pred tedanjim časom. Zanje že v 19. stoletju ni bilo meja med različnimi veroizpovedmi; z veliko naravnostjo je ohranjala odnose prijateljstva in dialoga s predstavniki drugih religij in z ateisti. Tudi njena vez z naravo nam je lahko še danes v spodbudo, prav tako pomenljiv pa je njen zgled hvaležnosti in neskončnega zaupanja v Gospoda: »Vedno se zahvaljujmo dobremu Bogu. Nič se ne zgodi naključno, vse prihaja od Najvišjega,« je rada ponavljala.

Njeno življenje se je zaključilo 27. januarja 1898 zaradi srčnega napada. Umrla je v materni hiši v Dernbachu, pokopali pa so najprej na zasebnem pokopališču sester, nato pa jo leta 1950 prenesli v kapelo reda, kjer njeni posmrtni ostanki od leta 1978 počivajo pod glavnim oltarjem.

Danes je na svetu 690 sester, ki upravljajo 104 hiše v Nemčiji, na Nizozemskem, v ZDA, Mehiki in Indiji.

Sestre Marijo Katarino Kasper je za blaženo razglasil Pavel VI. 16. aprila 1978, za svetnico pa papež Frančišek 14. oktobra 2018.

Fani Pečar

Zgodbe iz velike knjige in malega predala

Gregor Čušin, ilustracije br. Luka Modic

Kakšne bi bile svetopisemske zgodbe, če se pripovedovanja loti preprost tesar? Kako bi zvene, če bi jih pripovedoval svojemu še nerojenemu sinu?

Ima vse skupaj kakšen poseben pomen, če povemo, da je tesarju ime Jožef? In kakšne so zgodbe o življenju tesarjevega sina, če jih zapiše in iz svojega predala potegne Gregor Čušin? Izvirne in navdihujoče zgodbe Gregorja Čušina, igralca, pisatelja, moža in očeta šestih otrok, so zbrane v knjigi iz dveh delov:

Zgodbe, ki jih je pripovedoval tesar Jožef svojemu sinu (29 zgodb) in *Zgodbe, ki jih je zapisal neznan evangelist* (22 zgodb). Zgodbe o stvarjenju sveta, Jezusovem rojstvu, njegovem poslanstvu, čudežih, smrti in vsta-

jenju postanejo zanimive in blizu vsem: predvsem zaradi svojevrstno šaljivega in izjemno zanimivega načina pripovedovanja. Knjiga je tudi oblikovalsko izvirna. Že to, da so Božje in Jezusove besede napisane »z roko«, je nekaj posebnega, ilustracije br. Luke Modica pa dajo knjigi še dodatno dimenzijo, saj lepo sledijo zgodbam. Skupaj s škofom Jurijem Bizjakom, ki je napisal uvodno besedo, lahko čestitamo obema ustvarjalcema za globoko in domiselno delo.

Zgodba o mleku in medu

Abrahamovi potomci so po puščavi blodili štirideset let.

Po pripetljaju z zlatim teletom in viharjem je bil Bog namreč tako utrujen, da je za nekaj trenutkov zaprl oči. A kar je pri Bogu kratek hip, je na zemlji lahko cela večnost! Bog je zakinkal, ljudje pa so skrenili s prave poti ... na stran poti ... na kriva pota ... Vrteli so se v krogu ... nekajkrat prišli spet na začetek in začenjali znova. Bili so tudi taki, ki so se želeli vrniti nazaj, tja, od koder so prišli, med kamnite bogove ... pa tudi tja niso poznali poti!

Ljudje so tako šli za nosom in za Mojzeso štirideset let in niso vedeli, kam gredo in kaj jih čaka.

A ko se je pozno popoldne Bog prebudil, se pretegnil in si pomel oči, je rekel: „No, saj ste že tu. Glejte, za onim hribčkom je obljubljena dežela!“

Ljudje so pohiteli na vrh hriba in pogledali na drugo stran.

Zagledali so bujne zelene pašnike, prek katerih se je razlivala reka, zagledali so polja, vinograde, gozdove ... in v daljavi gore, ki jih je pokrival sneg ... Potem ko so štirideset let okrog sebe gledali samo pesek in pesek in pesek, je bil to brez dvoma čudovit razgled.

Pa vendar je nekdo rekel: »No ... saj je lepo, nič ne rečem ... ampak... kje pa sta mleko in med?«

»Točno,« je rekel drugi. »Mar ni Bog rekel, da se bosta v obljubljeni deželi cedila mleko in med?«

»Mojzes, ali si prepričan, da si nas pripejla prav?«

A še preden je Mojzes lahko odgovoril, je zahajajoče sonce z zadnjimi svojimi žarki poljubilo gore in jih obarvalo z zlato in rumeno, da se je zazdelo, kot da niso več prekrite s snegom, ampak da se z vrhov cedi najslajši med ...

Černobil (Chernobyl, 2019)

Tokrat se namesto filmom posvetimo briljantni mini seriji izpod peresa HBO in SKY in sicer tragediji, ki se je pred 33 leti zgodila v Černobilu, takrat delu Sovjetske zveze, danes delu Ukrajine.

Profesionalno realističen prikaz jedrske nesreče, brez odvečnih akcijskih scen, brez dramaturške patetike nas v petih delih posrka v bizarno nesrečo, ki bi lahko ustavila življenje Evrope za naslednjih nekaj sto generacij. Čeprav je priznanih žrtev le nekaj deset pa neuradni podatki kažejo, da jih je bilo več tisoč, poleg tega »sadox« vsega sevanja, ki ga je prinesla nesreča v jedrskem reaktorju ni mogoče niti popisati. Od popolne avtentičnosti nas loči le jezik, saj je zgodba posneta v angleškem in ne ruskem in ukrajinskem jeziku kar pa oprostimo, ko pomislimo na dejstvo, da

statistično velik odstotek angleško govorečih ljudi, filmov in serij, ki niso v njihovem jeziku, sploh ne želi spremljati.

Černobil je serija, ki jo priporočam tudi zelo zahtevnim gledalcem, saj bodo poplašeni z kakovostjo videnega. Ob njej se človek lahko zamisli, kam ga v resnici poseganje v Božje stvarstvo lahko pripelje. Na na dno, do uničenja življenja na planetu.

Matjaž Kosi

Kančevci

2. - 5. julij 2019: **Osebnno vodene duhovne vaje.**
Vodi: dr. Marija Sraka
7. - 13. julij 2019: **Duhovno počitniški teden družin**
14. - 19. julij 2019: **Izkušnja Boga.**
Vodi: br. Štefan Kožuh
21. - 27. julij 2019: **Duhovno počitniški teden za slovenske družine.** Vodijo: Sten Vilar, Pavel Zablatnik, br. Miha Sekolovnik in sodelavci
28. julij - 3. avgust 2019: **Letovanje družin gibanja Vera in luč**
4. - 10. avgust: **ADAM – angleški tabor za otroke.**
Vodijo: Fani Pečar, br. Matej Nastran, br. Ambrož Brezovšek, profesorji in animatorji
11. - 14. avgust: **Človeška toplina.** Vodi: Dragica Erpič
11. - 15. avgust 2019: **Družine – Iskreni net**
16. - 18. avgust 2019: **Duhovne vaje,** vodi p. Jacques Filipppe – organizira Skupnost Emanuel
19. - 23. avgust 2019: **Duhovne vaje za duhovnike**
25. - 28. avgust 2019: **Duhovno teden družin iz Koroške – Avstrija**
29. avgust - 1. september 2019: **Birmanci iz župnije Ljubljana Štepanja vas.** Vodi: br. Matej Štravs
6. - 8. september 2019: **DDV.** Vodi: br. Jaro Knežević
13. - 15. september 2019: **Vikend meditativnega plesa.** Vodita: Ruth Müller Wick in br. Stane Bešter

27. - 29. september 2019: **Odmik za ženske.** Vodi: dr. Anica Koprivec Prepeluh

Assisi – mladi

22. - 28. julij 2019: **Romanje za mlade v Assisi** (od 17 in 30 let). Romanje nas vodi po poteh sv. Frančiška in sv. Klare, ki sta sledila Jezusovim stopinjam. Poteka v duhu preprostosti, veselja, včasih v tišini, v bratstvu in sestrinstvu, v molitvi, z radostnim petjem, pogovorih, spontanem druženju... in še več.
Vodijo: br. Jakob Kunšič, br. Jurij Štravs, br. Luka

Modic, s. Sabina FMM, s. Iva FMM. Informacije in prijave: br.jakob.kunsic@gmail.com

San Giovanni Rotondo

17. - 22. avgust 2019: **Romanje v San Giovanni Rotondo.**
Vodijo: br. Stane Bešter, br. Miha Sekolovnik, br. Jožko Smukavec, s. Petra Mohorko. Informacije in prijave: br. Stane Bešter, tel. 041-840-897.

Pij po poti

27. - 29. september 2019: **Peš romanje iz Ljubljane k patru Piju v Škofjo Loko.** Pot ni zahtevna zato si bomo med potjo privoščili dovolj pijače duhovnega karakterja. Pot nas bo vodila preko svete Katarine v Soro in naprej v Škofjo Loko. V Škofji Loki bomo s tamkajšnjimi brati, verniki in svetnikom ostali v adoraciji pozno v noč. Info: br.jakob.kunsic@gmail.com

Vipavski Križ**Izkušnja poklicanosti**

1. - 20. julij 2019: **Izkušnja Poklicanosti.** To je tritedenski program. Namenjen je fantom, ki so dopolnili 17 let in bi radi bolj jasno spoznali, kakšna naj bo njihova življenjska pot, kam jih kliče Gospod. Informacije in prijave: br.jakob.kunsic@gmail.com

Oratorij v Vipavskem Križu

- Od 25. - 30. avgusta 2019 so otroci in najstniki lepo vabljeni na **oratorij v Vipavski Križ**. Tema bo: Pazi, čas. Razmišljali bomo o našem času in odnosu do sebe, drugih in Boga.
Prijave na: <https://www.1ka.si/a/218541>.

Ker je tema tokratne številke Frančiškovega prijatelja šport, je tukaj nekaj zanimivih dejstev o športu in športnikih.

Si vedel, da ...

- se priimek Federer celoten natipka z levo roko?
- so prvo rumeno teniško žogico uporabili v Wimbledonu leta 1986?
- je bilo smučanje, preden je postalo šport, način prevoza v alpskih predelih?
- je na Tajskem spuščanje zmajev profesionalni šport?
- je Sheffield FC najstarejši nogometni klub na svetu? Ustanovljen je bil leta 1857.
- je šport, ki ima po svetu največ privrženec, ribolov?
- je astronaut Alan Shepard leta 1971 na luni igral golf?

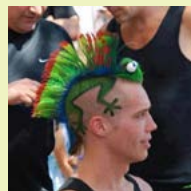
- je boks legalen šport od leta 1901?
- se tekom teniškega turnirja v Wimbledonu porabi okrog 40.000 teniških žogic?
- je boksarska legenda Rocky Marciano tudi izumitelj faksa?
- so se leta 1994 na svetovnem nogometnem prvenstvu vsi priimki članov bolgarske reprezentance končali na OV?

»MODRE« MISLI »MODRIH« ŠPORTNIKOV

- Nikoli nisem izgubil, samo časa mi je zmanjkalo. (Michael Jordan)
- Ko zmaguješ 4:0, ne bi smel izgubiti 7:1. (Lawrie Mendenhall)

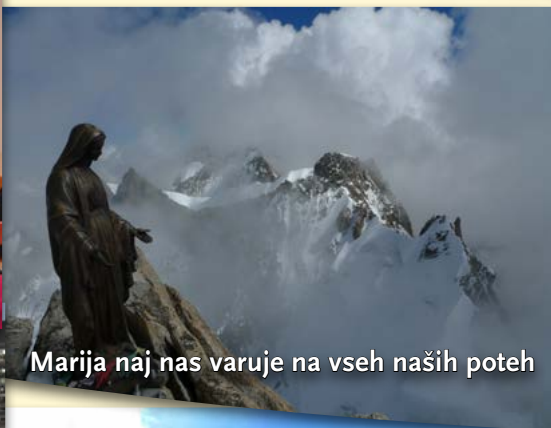

- Pri Nemcih je samo en igralec pod 22 leti, pa še ta je star 23 let. (Kevin Keegan)
- Moji starši so mi stali ob strani. Vse od mojega sedmega leta dalje. (David Beckham)
- Vseeno mi je, če izgubimo vse tekme, samo da osvojimo prvenstvo. (Mark Viduka)

Zbrani okrog Jezusa, da nas On vodi

Marija naj nas varuje na vseh naših poteh

Ko bi le lahko vse pokusili

Visoko, bližje Bogu, sva se povzpeli!

Le kam bo pripeljala ta samotna cesta?

Tale bloški medo pa prav uživa

Bravooo, zmaga.
Tu sem!

Kdor bo gradil na temelju, bo prejel plačilo,
če bo njegovo delo zdržalo.

1 Kor 3,14